

మచిలీపట్టణము (ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర ప్రావిడెంటు కంపెనీ లిమిటెడ్ బండరు
కానన్ లింగున పందర్బమున నిర్మింపబడిన పాలసీ
దారులకు యీ దిగున సదుపాయమును పై కంపెనీ షాపు గత
దేశక్షుల సమావేశమునందు కలగచేసిగొన వారి బంధుమిత్రు
లెల్లరు యీ తీర్మానమును గమనింప ప్రార్థితులు
“నా కంపెనీ పాలసీదారులు యొనరైనను రాజకీయము
నందు పాల్గొని గవర్న మెంటువారి చే నిర్మింపబడినయెడల,
శిక్ష కాలయందు వారి పాలసీని రద్దు అయినప్పటికి, సదరు
పాలసీలు శిక్ష ప్రాసంగింపబడినప్పటికొంది 12 మాసములవరకు
అనుబంధ నుండునట్లు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.”

కోట మోహనరావుగారి అరెస్టు

కోట మోహనరావుగారు కాంగ్రెసు వాలంటీరు అనియు
గాంధీజీపై ధ్వంసి జాతీయపతాకము చేబూని కాంగ్రెసు
ప్రచారముచేయుచున్నారని అనుమానముకలిగి గత జూలైమాస
మునందు 27-వ తేదీన అరెస్టుచేసి చెంటనే సబు మ్యాజిస్ట్రేటు
గారియొద్దకు గొప్పోయిరి. అంతట మోహనరావుగారు యిట్లు
చెప్పిరి:

నేను కాంగ్రెసు వాలంటీరుకాను. నేను ఎప్పుడు పత్యా
గ్రహ శిబిరము కు వెళ్లి యుండలేదు. బోలీసువాగు నన్ను యే
అరెస్టుచేసికో తెలియబట్టింది. వామిద అన్యాయముగా మోప
బడిన యీ శిక్షనునందు ప్రతివాద మొన్న దలచుకొన్నాను
కావున గడువు యివ్వవలయునని కోరిరి అంతట నేను వాయి
దావేసి జామీనుమీద విడుదలచేసిరి.

తరువాత మోహనరావుగారు తన కేసును మ్యాజిస్ట్రేటు
దని చేసిన అప్పీలును సబుడివిజనలు మ్యాజిస్ట్రేటుగారు శిక్ష
వేసిరి.

పిదప జిల్లా మ్యాజిస్ట్రేటుయొద్ద కేసు మార్చవలసినదని
మరెయ్యక పిటిషను పెట్టగా మ్యాజిస్ట్రేటుగారు విచారించిరి.
మోహనరావుగారి తరపున కొనాండుూరి తిరువెంగళాచార్యులు
గారు కోర్టుకు హాజరై వాదించుచున్నారు.

కేసు ఆగస్టు 4-వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది.

కల్లుపాటలు-దివితాలూకా

ఒక్కరు మాత్రము పాటకు వచ్చుట

దివితాలూకానుండు 21 కల్లు అంగళ్లుగలవు. కల్లుపాట
లకు యిదియే తరుణముగలవలన 28-7-80 వ తేదీన అనంగిడ్డ
లో కల్లుపాటలు ప్రారంభింపబడినవి. కాని గత మూడు మా
సములనుంచి కాంగ్రెసువారు అందు ముఖ్యముగ కమ్మ యిం
టులు గావించుచున్న ప్రచారములన ఒక్కరును పాట పాడు
టకు రాలేదు. ఈ కల్లుపాటల సందర్భమున కాంగ్రెసు ప్రచా
రకులు పీకటింగు చేయుమరకు తలంపున గాబోయి, బండరు
నుంచి ఒక రిజిస్ట్ర పోలీసు దళముచూడ అనంగిడ్డకు వెళ్లివది.
కాని ఒక్కరును అచ్చటికి రాకపోవుటవలన అందకు సంత
నించుచున్నారు. కాని ఒక్కరు మాత్రము వచ్చి 2 రుకా
ములను మాత్రమే రు 7-0-0 లకు (ఏడు రూపాయలకు) పా
టపాడిరని తెలియుచున్నది.

స్వవృద్ధి విద్యార్థి సంఘము, బండరు

స్వవృద్ధి విద్యార్థి సంఘమువారి యాజమాన్యమున 27-7-80
నాటి సాయంత్రము శ్రీ శాగేశ్వర స్వామివారి ఆలయములో
శ్రీయుత పద్మనాభి నరసింహదాసుగారిచే లవకుళ హరికథా
కాలక్షేపము జరుపబడినది. హరికథకులు కథను రసవంతముగ
తెల్పిరి. కుదకు స్వవృద్ధి విద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శు లగు గాడే
పల్లి కుబ్జరావుగారు హరికథకులకు “ధర్మహరిగుభాషిత”
గ్రంథమును బహూకరించిరి.

ఆంధ్రపత్రిక చందావివరములు

నెలసరి చందా	రు	2-2-0
షాడుమాసములకు	"	6-4-0
మంవత్సరమునకు	"	12-0-0
వత్సరచందా	"	24-0-0

సకాలములో మనియార్డర్లు పంపనియెడల
చందా సొమ్ము వీ. పీ. ల మూలముగా వసూలు
చేయబడును. అధికము 0-3-0 చార్జీ అగును.

మనియార్డర్లు వైరేట్లచొప్పున పంపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

తక్కువ ధరలు

నాణ్యమైన పనులు

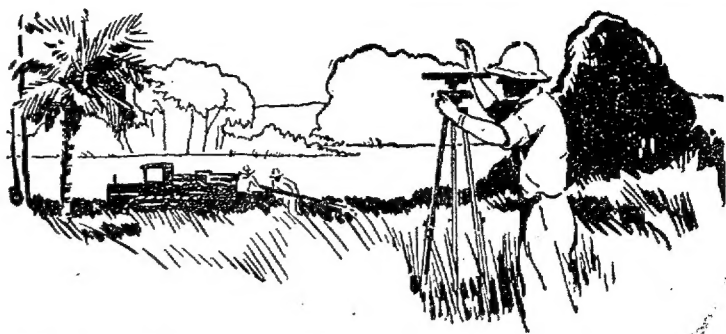
అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు

చెప్పిన దానివలె తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కే. శ్రీ. వ. జి. దేవ చంద్,

విజయవాడ, 21-వై నాబజాగ్, మద్రాసు.

ధగల బాటికా ఉచితము.

After a Hard Day...

మీరు : గంభీరము ఎండవేడిమియందు పనిచేసి శిరసి

వచ్చిపడినను. మీబలము క్షీణించినపుడును, రాజోపు

వ్యాధిని గాని ముందు జాగ్రత్తగ నుగ్రహింపగలము.

WATERBURY'S COMPOUND

గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్ప యనుభవముగల

వైద్యులచే వాడదగినదిగ చేప్పియున్నారు. దీనియందు

శరీరదృఢీకరణ, వలయు ముఖ్య వస్తువులు చేర్చబడి

యున్నవి... శరీరము క్షీణించినపుడే వ్యాధిరాగలదు.

మృగముల నూనెలు చేర్చక... హస్తములతో స్పృశించ
బడకయుండి యంత్రసాహాయమున తయారైనది.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేశములకొరకే తయారుచేయబడుటచే
ఏకాలమునదైనను మంచి గుణము నివ్వగలదు.

అన్ని మందుల సాఫల్యమున వైద్యులవద్దను దొరకను.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY

Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి

జూలై 27:—పశ్చిమగోదావరిజిల్లా విద్యాశాఖాధికారి
యగు శ్రీయుత కె. యస్. అప్పారావుగారి కార్యక్రమ
దటి సోమవారము మొదలు కుక్కవారము వరకు యిచ్చట
కాంపుజేసి గ్రామములోని విద్యాసంస్థల పసిటిని జూచిరి.
గత గురువారము అనగా 24-7-80 తారీఖున వారి యాజమాన్య
మాననే తైలకోన్నత పాఠశాలలో నొక యుపాధ్యాయుల సభ
జరిగెను. అప్పుడు తాము నూతనపద్ధతులలో పిల్లలకు విద్య
దేర్చుచిరామను గూర్చి విపులముగా నుపన్యసించిరి. సభలో
తైలకోన్నత పాఠశాల యొక్క యుగవర్ష మెంటు ప్రెయి
సింగుగూర్తులయొక్కయు మివన్ మిశ్ర గూర్తులయొక్కయు
ఉపాధ్యాయులు పాల్గొనిరి. తైలకోన్నత పాఠశాల ప్రధానో
పాధ్యాయులగు శ్రీయుత దినుపర్తి కోదండరామస్వామిగారు
అయ్యుటగానికి సభ తొలుత నమస్కృతులను చెలిసిరి.

పురమందిరమువద్ద సభ

గత గురువారము సా. 6-80 ఘంటలకు మా పురముం
దిరమువద్ద మా పబ్లిక్స్ గారగు శ్రీయుత సి. ఆర్. కృష్ణారావు
గారి యాధిపత్యమున జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీయుత కవి
కొండల వేంకటరావు బియ్యం, బియ్యం, గారు తమ గ్రంథావళినుం
డి విరివిగా భాగములను వదిలి సభకుల నానందింపజేసిరి. అగ్రా
నసాధిపతిగారు నరసాపురం బాగులో కవిశ్రేష్ఠు లొకరు
కూడా యుండినందులకు సంతసించి చదివిన భాగములను కొని
యాడిరి. పురమందిరపు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత జల్లూరి వెంక
ట్రావుగారు బియ్యం, బియ్యం, అధ్యక్షులుగారు సభతరపున వైన
నాచే తేర్చినవలసిన యుధ్యులకు వందనశతంబుల నొసగిరి.

బాపట్ల తాలూకా

అప్పికట్ల రయితుల మీటింగు

26-7-80 సాయంకాలము అప్పికట్లలో పెద్దరయితుల
సభ జరిగినది. శ్రీయుత పాములపాటి కృష్ణయ్య చాదరియం.
యల్. యే. గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీకల్వరగారైన
యస్. డబ్ల్యు. స్టూయార్టుగారిని ఆహ్వానించిరి. అనేకపండులనుండి
ఆ సభకు విచ్చేసి సహాయురాలరణము గూడదనియు చట్టనిరా
కరణమునల్ల దేశమునకు చాల కిడు గలిగినదనియు, రాజోపు
ఎన్నికలలో దేశనే వేయువారిచే ఎన్నుకొనవలయుననియు
చాలామంది నాయకులు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి.

శ్రీకల్వరగారు ఉపన్యాసములో రెండుమాడు
సలహాల నిచ్చిరి. అవి ఏమన, ప్రస్తు
తము దేశమంతయు ప్రజ్వరిల్లియున్న యుద్ధమును ఆర్థిక సం
దర్భమున ఏమాత్రము మేలు జేయవల దనియు కాన్స్టిట్యూట్
ప్రవేశించి ఏమయిన లోపములున్నట్లయితే వాటిని సవరింప
వలయుననియు, రవుండు తేలిలు సభకు తెలివిగల వారిని
దేశసేవాధురంధరులను బంపి సయింక్ రిహార్డు చర్చ యిండి
యాకు అనుభూలముగ నుండులగున జేయవలసినయు నుడివిరి.
అన్నిపార్టీలవారికి అనుభూలముగా నుండే రిహార్డు ప్రజలు
తయారుజేయవలసి పక్షములో ఎక్స్పర్టుస్ (Experts)
అవని వదలివేయమని కల్వరగారు సలహా నిచ్చిరి. ఈసంద
ర్భమున పెక్కు రయితులు, వ్యాయవాదులు, లోకకోభోద్ధ
మొంబర్లు పునశ్చాసములనిచ్చిరి.

చింతలపూడి రామారావు

భీమవరం

భీమవరం, జూలై 27:—“నిన్నటిదివసము సాయంకాలము తాలూకాకేంద్ర ఆవరణయందు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారి గృహ దగ్గరయందు, స్కాట్లీ బ్రౌన్ ఐ. సి. యస్. డొరవారి ఆధిపత్యముక్రింద సహకారముచేసిన సమావేశమయ్యెను. ఆసభకు తాలూకాలోని అన్ని గ్రామముల నుండియు, సమరం రెండు వేల మంది పైగా జనులు హాజరైరి. అధ్యక్షులు కాసనోల్ల ఘన ఉద్వేగమున సభను ముగించుచు చెడుగులను సభవారికి బోధించుచు వాణిజ్యసంఘమునకు దేశమునకు అందు ముఖ్యముగా బొంబాయి నగరమునకు కలిగిన అపార నష్టమును వివరించిరి. రాజప్రతినిధిగారు భారతీ కాసన సభలో జూలై 9 వ తేదీని గావించిన ప్రకటనలోని ముఖ్య విషయములకు ప్రధానికి వివరణచేసిరి. అంతట మహమ్మదీయులు తెట్టిబలిశీలు, క్రైస్తవులు, సాతీలు, కాపులు, మొదలగు వర్ణములవారి ప్రతినిధులు మరీయమండుగురు కాసనోల్లంపునముఖ్యుడించుచు దానిని మొదలుంట రూపుమాపుచు తమ సర్వస్వములను వినియోగపర్చి గవర్నమెంటువారికి చేదోడు వాదోడుగా నుండెదమని వాగ్దత్త మొనర్చిరి. అంతట మీటింగు ప్రభుగీతముతో ముగిసెను” అని భీమవరం రివియూ డివిజను అధీపరుగారు చెబుచున్నారు.

రామబాలభక్త వాఙ్మయ సేవాసంఘము రాజమహేంద్రవరము

27-7-20 తేదీని ప్రసంగమువారు “ఆంధ్రభాష” అను విషయమును గురించి బ్రహ్మశ్రీ కొలుకుల నరసింహం పంతులువారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ చేసిరి. అందు శ్రీయుత ధూ. సోమయాజులుగారు, ఆ. సోమశేఖర శర్మగారు, ఆ. నూర్రత్నప్రకాశశర్మగారు, కం. వెంకట్రామశాస్త్రిగారు, పల్లా పాపారావుగారు, రాం. విశ్వేశ్వరరావుగారు, బ. వారాహిణిమూర్తిగారు, కా. సర్వేశ్వరింగంగారు, గా. కళ్యాణసింగుగారు కదిలిన అవకాశించిరి.

ఆంధ్రభాషయ్యనను, ముత్పత్తిని, యభివృద్ధిని, శృంగారమును విపులముగా చెప్పించిరి. ఆంధ్రాంగ్ల భాషలందలియులం కారకాస్త్రమును తెలిపిరి. ఆంగ్లముపై జర్మింది ఆంగ్ల పద విశ్రేణియు లేకుండ ఆంధ్రమును స్వస్థముగా మాట్లాడలేని గతి పట్టిందను మన మోక్షము జేయుచున్నారనియు, ఆంగ్లభాషలోని యాదృశ్యముల నాంగ్లీకరించిన నాంధ్రభాషను కొంత శోధించుననియు పలికిరి. ఏ భాషయితల్లి ప్రాచీనమునండియు భారతభూమికి వన్నె తెచ్చియున్నదో, ఏ భాషయితల్లి కవిత్వమునకు అద్భుత గుణముల కాలవాలంతయున్నదో, ఏ భాషయితల్లి రాజరాజనరేంద్ర కృష్ణదేవరాయుడి యౌలాటరచే పెంపొందబడియున్నదో ఏ భాషయితల్లి అగ్రగణ్యుల సంస్కృతభాషకు శ్లేష్మపు త్రికయై విరాజిల్లుచున్నదో, ఏ భాషయితల్లి “దేశభాషలకల్ల తెలుగు తెన్న”యని వేదోక్త గొనియాడబడుచున్నదో, ఏ భాషయితల్లి గానానృతమును గ్రోలి త్యాగరాయుడి దివ్యపురుషులు కృతులజేసి భరతసర్వమును బూజునియులయిరో ఏ భాషయితల్లి భీమవరమునకు విన వేదకాస్త్ర నారతులను సరిప్రరముగ గ్రహించగల్గితిమో అట్టి ఆంధ్రభాషయితల్లి యభివృద్ధికి ప్రతియోగమును కృషిచేసి భగ్యుత జ్ఞానవరదాని వక్తలు వాగ్దత్తిరి. తదనంతరమున అధ్యక్షులు ఆంధ్రభాషయొక్క అసహన ప్రభావమును వివరించిన నధ్యక్షులు కభినందనములతో సభ ముగింపబడినది. (ఒకవిశేషం)

గుడ్డవల్లేరు

ది 28-7-20 వ తేదీని సభ యనసెట్టెరు. రు. యద్దరు కానిస్టేబులు మా గ్రామమువచ్చి చోడవల్ల కృష్ణమూర్తి గారిని కల్లు దుకాణములవద్ద పిలిపించి చేసినందుకు అరెస్టు చేసి గుడివాడ సబ్ జయిలుకు తీసికొని వెళ్లిరి.

గా. వెంకటేశ్వరరావు.

ఖాల్సాకాలేజి బాంబు కేసు

ఉజయినింగుకు మరణ దండనము

అమృతసరము, జూలై 29: ఖాల్సాకాలేజి బాంబు కేసులో కేసు సేవనసజ్జడి తీర్పుచేసెను. ఉజయినింగుకు మరణ దండనము నిధింపబడినది. ముద్దాయియగు వారంజనీనింగు ఆప్రావరణ మెహార సింగు నిడుదల చేయుచున్నది. ఫిబ్రవరి 23 తారీఖున విద్యార్థులు కళాశాలలో సమావేశమైన సందర్భమున, ప్రభావీనింగు అను విద్యార్థి కేసుకు జ్ఞాపక ముండును. కళాశాలాధ్యక్షుడు (ఫీ. డెన్) యు. దొరుకుట రలునుండి వెచ్చుచో నుండిన రెండు నులూ ఆతడు ఆరెస్టు (ఫీ. డెన్.)

దేశీయ పురువుల సమస్యలు

పురువుల కమిటీ వారి కర్తవ్యము

వి. రామదాసు పంతులు గారి సింహావలోకనము

సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధక మండలి సభ్యులును, ఎరువుల విచారణసంఘ సభ్యులును అగు శేమనరపు రామదాసు పంతులుగారు దేశీయ ఎరువులపట్టిని, వాని సమస్యలను సింహావలోకన మొనర్చుచును నిలుల ప్రాయమున్నారు:—

(మొన్నటి తరువాత)

రొయ్యపాట్లు, ఇతర ఎరువులు

రొయ్యపాట్లు, పచ్చిఆకుల ఎరువు, మొదలగు ఇతర ఎరువులగురించి జరిగిన చర్చలలో క్రొత్తవిషయము లెవ్వియు వెలువడలేదు. వానినిగురించి ఏవిధమున వివాదములకును ఆన కాళముగూడ గలగలేదు. ప్రతివత్సర మిదేశమునండి 10000 టన్నుల రొయ్యపాట్లు ఎరువుని యుచున్నది. ఈ మొత్త విజిలెన్స్ తగ్గును. పచ్చిమమ్మద్రతీరమున చేపలు తిగిపోవుచుండుటయు, ఈ దేశమున కేయూజి.తోటలలో, రొయ్యపాట్లు ఎరువును విశేషముగా నుపయోగించుచుండుటయు నిందుకు కారణము. చిలకపూము చేపలపరీక్షముచాల అవకూలమైన ప్రదేశముని చేప్పబడుచున్నది. ఇక పచ్చి ఆకుల ఎరువు, చెరకు, గోదూము, వరి మొదలగు కైరులకు చాల ప్రయోజనకరమును ఎరువుగ నుపయోగపడునని అన్ని రాష్ట్రముల ప్రతి నిధులును అంగీకరించిరి. కాని ఈ ఎరువుయొక్క ప్రయోజనము చాలవరకు సకాలపుష్పముపై నాధారపడియుండును. సకాలమున వర్షము గురిపి చక్కర, గోదూములపై వేయబడుపూర్వము ఎరువు బాగుగ కల్గినచోగాని దానివలన సంపూర్ణముగ ప్రయోజన ముండదు మమరాను, పంజాబు, మధ్యపరగణాలలో పచ్చిమును ఎరువు కైరులకు నీటివన్నును రగ్గుచేసెదమని ఆయా ప్రభుత్వములు ప్రకటించెను. కాని రైతు లీసదుపాయమును విరివిగ నుపయోగించుకొనట లేదు. మనీషియరువు నుపయోగించినయెడల పైకలో కొంతపురుగుమొదలగు వ్యాధుల జనింపజేయుననియు, భాష్యముచుచి బాగుండననియు, ప్రజలలో వ్యాపించియున్న అభిప్రాయములగురించి చర్చలు జరిగెనుగాని ఎట్టి నిశ్చయమునకును రాలేదు. వాణిజ్యము (జిప్సం) అను పదార్థము రాజపుటానా, పంజాబులయందు విశేషముగ లభించును. దీనియై రైతులు దీనిని విశేషముగ నుపయోగించుచున్నారు. మద్రాసునందుగూడ దీనిని అందుబాటులోనికి తెచ్చినయెడల, మంచి ఎరువుగ నుపకరించును.

కల్పితన ప్రజని:—గాలిలోని నీటి సహజము లోనికి నత్రజనిని విశేషముగ వాడగల్గింది. దానిని పోషములను ఎరువుగ నుపయోగించువధికి, రాయలకర్ణాటకవారియెదుట, చాల బలపరచబడినది. భారత చెరకు పరిశ్రమవిచారణ సంఘమువారి విషయమును జాత్రుగ విచారణ జేసి, చెరకు పరిశ్రమకొరకైనను ఇట్టి నత్రజని ఎరువును ప్రోత్సహించుట చాల లాభకరముని నుడిచిరి. దేశమునందున్న హైడ్రోఎలెక్ట్రిక్ స్కీములు, ఈ నత్రజనిపరిశ్రమ కెంతవరకు సోదగలవో తెలిసికొనవలెనని చెరకువిచారణసంఘము గారు తెలిపిరి. కాని లండను నందొక కంపెనీ వారు, భారత దేశమున నీ పరిశ్రమలభకరముగాదని నుడిచిరి. సుకారణముచే వ్యవసాయపు రాయలకర్ణాటకను గీసిపొన్నును త్రోసివేసిరి. రాయలకర్ణాటకవారు సంప్రదించిన, పై కంపెనీగూడ ఒక ఎరువులకంపెనీ అందుచే వారిలహా, నిష్పాక్షికమై యుండవలయు. చెరకువిచారణసంఘస్థానముపై నెట్టిచర్య దీసికొనబడినదియు కమిటీ లోకి తెలియలేదు ప్రభుత్వము వారి విషయమై ఏమి తీర్మానించుకొననది యనుగూడ ప్రకటించబడలేదు. ఇంగ్లండు, నార్వే, స్వీడను మొదలుగాగల దేశములయందు సాధ్యమై, ఈ నత్రజని ఎరువుయొక్క ఉత్పత్తి యాదేశమున సాధ్యము గాకపోవుటకు గలకారణము లింకను పూర్తిగా రుజువుగానలేదు.

అనలుప్రశ్న-రక్షణపద్ధతి

నూనెగింజలు, పిండి, ఎముకలపొడి, మొదలగు దేశీయ ఎరువులపదార్థముల నీదేశమున నిలుపుట ఎటుల ఎగుమతులు నిషేధించుటవలనగాని, ఎగుమతులకుముల నిషేధించుటవలనగాని, ఈ ఎరువుల నీ దేశమున నిలిపి చవుకగా రైతుల కందుబాటులోనికి తెచ్చుట సాధ్యమగునా? అనునో నెంతవరకు అవనదియో కమిటీ వారు విచారించవలసిన ముఖ్యముసభ్యు. ఎరువుల గురించిన సంగతి సందర్భముల నన్నిటిని పర్యగముగ తెలుసుకొనినతరువాత నీ విషయమును చర్చింపవచ్చునని కారణముచే కమిటీవారి తీర్మానమై చివరకు నిలిపియుంచిరి. కాని ఇది ఇప్పటిప్రశ్న గాదు. చాల పురాతనమైనది. దీనినిగురించి ఇంచుమించుగ అందరును తమయభిప్రాయముల నిడివరకు తెలిపియుండిరి. 1917, 19, 22, 24 సం॥లలో జరిగిన సమావేశములయందు వ్యవసాయపు బోర్డు

వారి విషయమును పూర్తిగ చర్చించిరి. ఫిస్కలు కమిషను, పశ్చుల విచారణసంఘము, వ్యవసాయపు రాయల్ కమిషను తమయభిప్రాయములను తెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారుగూడ నీవిషయమై తమయభిప్రాయమును నిడివరకు ప్రకటించిరి 1917, 1919 సం॥లలో వ్యవసాయపు బోర్డు వారు (1) నూనెగింజలు పిండి ఎగుమతులపై నుంకము విధింపవలెననియు (2) ఎరుకలు చేపల ఎరువుల ఎగుమతిని పూర్తిగ నిషేధింపవలెననియు, (3) దేశములో నోకచోటనుండి మరియొకచోటికి పంపబడునపుడు ఎరువులపై స్వల్పముగ రవాణా చార్జీల మాత్రమే విధింపవలెననియు (4) ఈ ఎరువులను రైతులు విరివిగ నుపయోగించునట్లు లాసర్యమున వ్యవసాయ శాఖోద్యోగులు ప్రచార మొనర్చవలెననియు, స్పష్టముగ ప్రకటించిరి. కాని 1922 సం॥ నుండియు బోర్డువారు ఈ యభిప్రాయమును మార్చుకొన ప్రారంభించిరి 1922 సం॥రమున ఫిస్కలు కమిషనువారి రిపోర్టుల కెట్టి రక్షణమును నొసగరాదని త్రోసివేసిరి. పశ్చుల విచారణ సంఘమునందు మాత్రము, అత్యధిక సంఖ్యకుండు, బోర్డువారి ప్రాత యభిప్రాయమును బలపరచిరి. వ్యవసాయపు రాయలు కమిషనువారు, ఫిస్కలు కమిషనుతో నేటిభరించి సమాజమును వ్యాపారమునకు నిరోధముల గల్గించుట వలన, వ్యవసాయమున కెక్కుడులాభము గలుగజూపని నుడిచిరి. భారతప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున మాత్రము, రాయలు కమిషనువారి శిఫార్సుపై వెంటనే తీర్మానమును విచ్చిరి. ప్రభుత్వకార్యదర్శి ఈవిషయమై కమిటీసభ్యులకు ఒక సమగ్రులనంపుచు అందు “ఎగుమతుల నిషేధించగానీ, నుంకములవిధించిగాని, ఎగుమతులనకిట్టి బ్రయత్నించుట-మొత్తం మీద వ్యవసాయములకు లాభకరము గాదని భారత ప్రభుత్వము వారి భిప్రాయపడుచున్నారు” అని తెలిపెను. ఈవిషయము, స్టేటు కాన్సిలునందు రెండు పర్యాయములు చర్చవచ్చినపుడు దేశీయఎరువులకు రక్షణమొసగు నూపల నన్నిటిని ప్రభుత్వ సభ్యులకు బలముగ నెచ్చెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఎరువుల కమిటీవారి ప్రశ్నను తిరిగి చచ్చుచున్నదెచ్చెదం యశువిషయమును, వీరు తెచ్చినను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించెదరాయను విషయమును పంచేప సుదము. రక్షణకు దామం గీకరింప మని ప్రభుత్వము వారి దివరకు చాలపర్యాయములు ప్రకటించినను, ఈవిషయమై ఇంక చర్చింప బనిలేదని మాత్రము వారు నుడువలేదు. రాయలు కమిషనువారి అభిప్రాయము, ప్రస్తుత కమిటీవారి స్వాతంత్ర్యము నరికట్టబాలదు. అంతయు - క, పెనుదాహించిన స్టేటు కాన్సిలు చర్చలయందు ప్రసంగించిన సభ్యుల “సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధకమండలివారి విషయమై విచారణచేయవచ్చును” అని తెలిపిరి. కనుక, పై నుదాహరించిన అనంతరములన్నియు, ఎరువులకమిటీవారి విషయమై జాగ్రత్త విచారణచేసి, ప్రభుత్వమువారిని, ప్రజాభిప్రాయమున కనుకూలముగ మార్చెదరని, భారత వ్యవసాయకు లాశించుచున్నారు.

ప్రజలలో ప్రచారము

రక్షణవిధానము గానియెడల దేశీయ యెరువులకు రైతులకు చవుకగా నందుబాటులోనికి తెచ్చువార్డు మేమి? ఎగుమతి పన్నుల విధింప రాదనియు ఎగుమతుల నిషేధించ రాదనియు 1922 సం॥లో శిఫార్సుచేసి, ఫిస్కలు కమిషనువారు దేశీయ ఎరువుల ప్రయోజనమునుగురించి రైతులలో ప్రచార మొనర్చవలెననియు ఎరువుల సమస్యను పరిష్కరించుట కిదియే ఉత్తమును మార్గమనియు తెలిపిరి. ఆ కమిషను సభ్యులలో కొకరు సర మానిక్లీ దాదాభాయిగారు 1929 సం॥న స్టేటు కాన్సిలునందు ప్రసంగించుచు, 1922 సం॥న మేమి నూపనను గావించితిమి కాని ఈ 7వత్సరములలోను ప్రభుత్వమువారి విషయమై నెట్టిచర్యయు దీసికొనలేదు.” అని మొరవెట్టెను. దేశీయ ఎరువులయనయోగమునుగురించి ప్రచార మొనర్చకపోవుటతో నీ విషయ ముగ లేదు. ఈ 7 వత్సరములలోను ప్రభుత్వమువారు తమ వ్యవసాయశాఖవ్యారాను, విదేశ వర్తకులునుగూడ, విదేశీయరపాయనిక ఎరువుల ప్రయోజనమును గురించి ఎంతయో ప్రచార మొనర్చిరి. వ్యవసాయపు రాయలకర్ణాటకవారినివేదికలో 90 వేల రాయలదలి వాక్యములు ఇందలి రసాస్థ్యమును బట్టబయలుచేయుచున్నవి. ఎరువులగురించి పరిశోధనల గావించుటకొక కేంద్ర సంఘమును నియమించునూపనగురించి ఇందు చర్చింపబడినది. బ్రిటీషు సర్వే టెక్నికల్ ఆఫీసులోని డిప్యూటీ సెక్రటరీ వారును పైట్రాంము లిమిటెడువారును ప్రభుత్వమువారిట్టి పరిశోధకమండలి నేర్పరచి ఎరువులగురించి ప్రచారమును గావించునెడల, వారిభర్తులకుగాను పెద్దపెద్ద మొత్తముల విరాళముగ నొసగదమని వాగ్దాన మొనర్చిరి. ఈవాగ్దానము చాల ఉదారభావ ప్రేరితమైనదనుట నిస్సంశయముని రాయలకర్ణాటకవారు ప్రశం

సింహిరి. కాని ఆ యుద్ధభావము స్వార్థరహితమైనదిగాదని కమిషనరుల గారికి కింది విధిగా ప్రకటించబడినది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము కమిషనరుల చేతులలో ఉన్న ఆయుధములను, కమిషనరుల వారికి విరాళము నిరాకరించినను, ఈ విధేయత ఎరువును ప్రోత్సహించి, వ్యాపింప చేయు నూచనలనే గావించిరి. ప్రైవిటీకరణ కంపెనీలు గావించిన శిఫార్సులను ఒక్కటే భేదముగలదు. కంపెనీవారు తాము కొంత విరాళమునుగడపనిరి. అది యుక్తరేతు. పూర్తిగా భారతపౌరలభ్యమైనది ప్రచారము గావించవలెనని కమిషనరుల శిఫార్సు చేసిరి.

సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధకమండలి పరిపాలక బృందమువారికి, ప్రభుత్వమువారు సరఫరాచేసిన ఒక నోటునగు "దిటల్ రిపోర్ట్" ఆమోదియం సర్వేయ మొదలగు రసాయన ఎరువులగర్భ, క్రమముగా తగినది. పెక్కు వ్యవసాయకారుల వారిపైడు వరి మొదలగు పైరులకును, చెరుకు, పొగాకు, మొలగుపైరులకును ఈ ఎరువులను పంపించింపవలెనని సలహా నొసగుటకు సిద్ధమగుచున్నాడు. వ్యవసాయకారుల వారికి విదేశీయ కంపెనీలనుండి మాదిరి ఎరువుపొట్లను సువిధముగ సంపాదించి ఉపయోగించి ఆ కంపెనీల సహాయముతో వానిని బాగుగ ప్రచారమొనర్చుచు ప్రైవిటీకరణ క్రమముగ తగినవి నాచరించుచున్నాడు. ఇండియా యందును బ్యాంకు యందును ఎప్పుడు గూడ భారతీయు లెవ్వరైన వ్యవసాయ కాభివృద్ధికి పడవికి నియమింపబడకపోయియుండు అర్థములేకపోలేదు. బ్రిటిషు డైరెక్టరుల క్రింద పనిచేయుచున్న చిన్న అధికారులయందలి భారతీయుల విదేశీయ కంపెనీలలో బోటీయైవును దేశీయ ఎరువుల ప్రోత్సహించుచు ప్రచారమొనర్చాలి. కనుక దేశీయ ఎరువుల యుపయోగమును గురించి ప్రభుత్వమువారివ్వారా ప్రచారము జరుగునని యెంచుట వట్టిభ్రమ. దేశీయ ఎరువులనుంచి ఎరువుల కమిటీ వారు విచారణ ను ముగించు శిఫార్సుల చేసిన పిమ్మట వానిని గురించి వేర్వేరు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను సంప్రదించి పిమ్మట భారత ప్రభుత్వమువారు చర్య దీక్షానవపటికి యెంతయో కాలము పట్టును. అపిమ్మట కొన్ని సందర్భముల ప్రభుత్వము వారు చర్యదీక్షనొనక పోవచ్చును. తీసికొనిన ఆపటికి విదేశీ ఎరువులు పూర్తిగా నీడేము నాక్రమించుకొనవచ్చును.

ఎరువులలో కల్పితమైన మోసపుచ్చుట

రసాయనిక ఎరువులను గురించియు, ఇంతవరకును జరిగిన పరిశోధనలలో దెలియవచ్చినవాని ప్రయోజనముల గురించియు, కమిటీవారు చర్చించిరి. పరిశోధన ఫలితములను పెక్కు రసాయనిక ఎరువు లిటీవల విక్రయమునకు దేబడుచున్నవనియు ఆకర్షకముగా దాంధిక ప్రకటనలతో అమాయకులకు రైతుల నమ్మపరచుచున్నారనియు, కమిటీవారికి దెలుపబడెను. ఈ విషయమును గురించి లీహారు ప్రతినిధి చాల విషయముల వెల్లడి చేసెను. ఇదివరకు బజారులందు గనిపించు ఎరువులేదు. గాక, ల్యూనోఫాస్, నిసిఫాస్, ఎఫ్. సి. పాస్ మొదలగు కేర్లతో క్రొత్తయొకపు లెన్నియో బయలుదేరెను. భారతరైతుల అమాయకత్వమును పూర్తిగా స్వార్థముకొర కుపయోగించుకొనుట కెట్లా ప్రయత్నించుచుండో దెలుపుటకొక నిదర్శన మొసకబడెను. సి. ఎం. వాచిస్సన్ సి బి ఇ. గారు భారత ప్రభుత్వమువారి కేర్ల అధికారులలో నొకరు మొన్నటివరకు వీరు పూసాతో ఇంపీరియలు అగ్రికల్చరీస్టుగ పనిచేసిరి. వీరిపుడు ఇంపీరియలు కెమికలు ఇండిస్ట్రీసు (ఇండియా) లిమిటెడునందు పనిచేయుచున్నాడు. 1929 సం|| ఫిబ్రవరి 12 న తేదీన వీరి కొన్ని రసాయనిక ఎరువులను వేర్వేరు కైదులపంటలు ఎటుల పోషించియును దెలుపుచు రాజప్రతినిధి గారి ఆంతరంగిక కార్యనిర్వహణ కొక బాబు వ్రాసెను. ఆ బాబు, ఎరువుల కమిటీవారికి పంపబడెను. మూతనవ్యవసాయ పద్ధతులతో బాటు, రసాయనిక ఎరువులు; ఈ దేశమున వ్యవసాయములకు చాలాభాగము లగునని ఈ పరిశోధనలవలన స్పష్టమగుచున్నది. అని హామీవచ్చుచు గా బాబు నందు దెలిసిరి. అంతటితో మారకొనినయెడల ఆత్మపక్షము మేమును నుండదు. కాని తన వాక్యమును రుజువుచేయుటకు దాహరణము నొసగుచు, నొక స్టేటుమెంటును తయారు చేయుచు, సం|| పరగణాలలో నొకచోట 15 ఎకరముల సత్వరము ఆఫ్ ఆమోనియా ఎరువు వేయుటవలన ఎకరమునకు 19-11-0 చొప్పున నికరమును లాభము గలిగెనని దెలిపెను. అది నిదర్శనములే మరి కొన్ని గలవు. వాచిస్సన్ గారు దెలిపిన ఈ విషయమును కమిటీలో కేర్ల రైతును విశ్లేషింప న. గీకరింపలేదు. వారాపత్రికలలో వర్తకప్రకటన లెట్టివో, ఈ బాబుగూడ సట్టిచేసి నుడువుచు, అధ్యక్షుడు ఆపహాస్య మొనర్చుచు ప్రోసివేసెను. ఆకమిటీలోని ప్రతి సభ్యుడును, యూర పియసును ఎక్కువపులునుగూడ అధ్యక్షుని వాక్యముతో నేటిభవించిరి. రసాయనిక యెరువుల సందర్భమున, అధ్యయనం చేయు విషయములలో నైనను, రైతులకు రుజువుపరచునని యుజువుచేయుట కీనిదర్శనము బాలునని నమ్మెదను. (1) పూ

రులలో విక్రయింపబడు ఎరువుల ప్రయోజనము గురించి రైతులు మోసపోవడము నివారణకమిషన్ సలహాలభింపవలెను. (2) బజారులలోని ఎరువులలో కల్పితమైనవిని తేలువలెను. ఆంగ్ల దేశమున 1926 సం||న గావించబడిన "ఎరువులు ఆహార పదార్థముల శాసనము" వంటి శాసన మీదే తయారుగూడ అవసరమని తొందరు, రాయలు కమిషనువారికి దెలుపగా రసాయనిక ఎరువుల నీడేమున విశ్లేషణములను పెద్దనర్తక సంఘములు సూపరి రైతులను విశ్రయించుచున్నవి. కనుక అట్టిపట్టు మక్కురలేదని ప్రోసివేసిరి. కాని ఎరువుల కమిటీవారు, రాయలు కమిషను వారి యభిప్రాయముతో నేటి భవంపగలిగినటుల లేదు. అందుచే కమిటీవారు, అభిల భారత ఎరువుల శాసన మవసరమని అభిప్రాయమును వెల్లడించుచు, కమిటీవారు తిరిగి సమావేశములలోగా వేర్వేరు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లీవిషయమును ఆలోచించి తమకు దోచిన నూచనల గావించవలసిన దని గోరిరి.

ఈ సింహావళి కనమను ముగించుటకు పూర్వము, సామ్రాజ్యవ్యవసాయ పరిశోధకమండలివారి యాజమాన్యమున వ్యవసాయపరిశోధన గురించి, ప్రజల కెంతవరకు వెల్లడి చేయబడుచున్నదియు, ఎంతవరకు ఈవిషయ మింకను అభివృద్ధిచెందవలయున్నదియును ఇంచుక వివరింపవలసియున్నది. సిన్హాలో చాలమంది స్నేహితులు - వారిలో కొందరు శాసనసభ్యులు, మరికొందరు పెద్ద ప్రభుత్వోద్యోగులు, ఎరువుల కమిటీ ఆఫ్ గామిటీ; దాని నెవరు నియమించిరి? అని ప్రశ్నించెరి. పరిశోధకమండలివారు గావించుచున్న పని వారు సమావేశముల చిన్న గదికి వెలుపల నెవరికిని దెలియదు. అందుచే వారటుల ప్రశ్నించుటలో శాశ్వతమగులేదు. ఈ మండలి, పూర్తిగా ప్రభుత్వమువారి శాఖగాను, ఇది అధికార అధికారేతరులుగల విశ్రమసంస్థ. ఇండియన్ సోసైటీ ఆఫ్ క్రింద రిజిస్టరుచేయబడినది. మండలివారు గావించు, పరిశోధనలు కొన్ని రైతులకు చాల ఉపయోగకరముగ నుండగలవు. కాని ఇంతవరకీ పరిశోధనలు పూర్తిగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగశాఖలకు సంబంధించి యుండుటచే, వారింకను ప్రభుత్వ ప్రచారపద్ధతుల వాసనను వలించుకొని, బాహ్యులకు ప్రచారపద్ధతుల నవలంబించజాలకున్నాడు. ఈ క్రొత్త పరిశోధకమండలివారు తమ కార్యక్రమమును, తమ పరిశోధనల ఫలితముల వెల్లడిచేయుట కవిలంబించు ప్రచార పద్ధతులను మార్చుకొని, వికాలమం దృష్టితో క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబింపవలసియున్నది. లేనియెడల వానినివలించి ప్రజలకుదెలియక నిరుపయోగమగును. పరిపాలకవర్గమువారి యాజమాన్యమున నొకమంది ప్రచారకాఖిరాడ ఏర్పరుపబడినయెడల, ప్రస్తుత లోపమును చాలమకు సరింపవచ్చును.

అసలు బంగారు పగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెల కంపెనీ,
మాన్యుష్యాక్రమం గుర్తించుటకు అంశ
దైవంను మార్చుటకు, నెజవాడ. 3

ఆయుర్వేదభూమిలో రామశాస్త్రిలవారి
శ్రీ రవర్షని వల 1-4 రు 1-8.
తెలుగు గుంటాను స్థాపించెను. అన్ని పనులలో కొరతను.
ఆయుర్వేద నియమము (శివనర్మ) నెజవాడ.

చందా నర్సెట్టిలలు - నేలం బిల్వన్
8 సం|| అంటుమూడిచెట్టు, ఇంకా ఆయుర్యము దిజా
రు 3 సీనితరార్దరి, పూలవిత్తులు, అయోధిను సీమరంగుల
పాకెట్టులలో 24 దినములు రు. 2-12-0 12 దినములు రు. 2,
స్వదేశీకరార్దరివిత్తులు 24దినములు రు. 2, పూలబాగుఇవాం.
CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION

మో హి నీ తైలము
5 తు|| నూనెగల సీసా 1-8 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమము కేయ విద్యార్థులు, స్త్రీవర్గ ఉద్యోగములు మొదలగువారికి ముఖ్యమైనది, విశ్రాంతి నిచ్చును, నుండరుల మోహలావాంఛములకు ప్రాపనుకులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయమును మనాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వెకొనిన ఇరుగుసూరు వారలగుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును మనాసన ప్రస్థములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు చిదశి యున్నాము. వేయేల ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము లెల్లయగును.
అమృతాంజనం దిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

హిందీ విద్యావశ్యకత
విద్యార్థుల కొరతనువి
మిరిప్పుడు విద్యార్థులయలలో నూతనముగాచేరి, మి యొక్క బసలనేర్పాటుగావించుకొని, మియొక్క సదువులను నిరవరమొని యున్నాడు. కాబట్టి, మి చుట్టుప్రక్కల సింగితుల గూర్చి యొకంత విచారించుటకు మి కిప్పుడు తీరిక యున్నది.

నున దేశములో నిప్పుడు హిందీయద్యునును నడుచు చున్నదని మి రెగియే యుండును. మన జాత్యభివృద్ధికి మన దేశమున కంతకు నొక సామాన్య భావ యననదను నీకూడ మి రెగియే యుండును. హిందీభాషచెక్కటి మాత్రమే నున జాతీయభాషగా నుండ గలదని అన్ని పక్షములవారు గీకరించుచు యున్నాడు. భారత దేశములో 28 కోట్ల ప్రజ లిదవరకే హిందీభాషను వేర్వేరు న్నారు దక్షిణభారతీయుల 7 కోట్ల ప్రజలుమాత్రమే యీ భాష నింకను నేర్చుకొనలేదున్నది. హిందీభాష తరువాత భారతదేశమున కంతకును రెండంభాషయగు బంగాళీభాష 5 కోట్ల ప్రజలకు మాత్రమే తెలిసియున్నది. ఆంగ్ల భాషయెన్న టికినిగూడ మన సామాన్యభాష కాబాలక పోవుటయేగాక, యీ భాష నాగరికతకు, మనవిజ్ఞానమునకు, నిరదమగునున్నది. ఇంగ్లాండుదేశము తమిళ భాషను తన జాతీయభాష గావించుకొనయత్నించుచుండెను. పరిశోధనాస్పదమో, భారతదేశము ఆంగ్ల భాషను తన జాతీయభాష గావించుకొనయత్నించుటగూడ యంతపరిహాసపదమేయగును. హిందీ ప్రచారసభచే నా పబడు చున్న హిందీ ప్రచారోద్యమమునందు విద్యార్థులు ప్రత్యేకాభిమా నమును జూపవలసియున్నది. దానిని తమ స్వంతయుద్యమము గానే భావించవలసియున్నది. హిందీ యుద్యమము విద్యార్థులు స్వంత యుద్యమమగునో, దాని భావిదేశగూర్చి మనము శంకింప నవసరముండదు.

మీరు హిందీ నేర్చుకొనుట కిప్పుడు నిశ్చయించుటచే మియొక్క ప్రశ్నకు కర్తవ్యము. హిందీభాష ఆంగ్ల భాషవలె విదేశీభాషకాదు. కాబట్టి దానిని మీరు అతి సులభముగా నేర్చుకొనగలరు. ప్రతిదిన మొక గంటకాము మాత్రము హిందీ విద్యాభ్యాసమునకు మీరు వియోగరచునో, యాడు నెలల కాలములో మీరు హిందీ భాషయందు వ్యవహారిక పరిజ్ఞానమును సంపాదించ గలుగుదురు. హిందీ ప్రచారసభవారు రెండువిధముల హిందీ ప్రచారము గావించుచున్నాడు. (1) హిందీ విద్యను నేర్పుచున్నాడు. (2) హిందీ స్వబోధనీ పుస్తకములను ప్రకటించుచున్నాడు. ఈ పుస్తకముల మూలక నమోద ఉపాధ్యాయుని సహాయము లేకుండ హిందీభాష నుభయగా నేర్చుకొనగలరు కాబట్టి మిరిప్పు డు వెంటనే యీ పుస్తకములను సంపాదించుకొని హిందీ విద్య వారంభింపుడు. ఇందునిమిత్తము అయిన పుస్తకములు ప్రత్యేకముగా ప్రకటింపబడియున్నవి. ఈ ఋయు పుస్తకముల మొత్తపు ఖరీదు రూ 1-15-0 మాత్రమే.

ఇంకొక విషయమునుగూడ మీరు తెలుపవలసి యున్నది. విద్యార్థులు హిందీ యుద్యమమునకు తోడ్పడ గలుగుటకు గాను, హిందీ ప్రచార సభవారు విద్యార్థి సభ్యత్వము నేర్పాటు గావించియున్నాడు. విద్యార్థి సభ్యత్వపు రుసుము సంత్సరమునకు రూ 1 మాత్రము నిర్ణయింపబడియున్నది. విద్యార్థి సభ్యత్వమును మీరు సాంధుడవలన వా సభ్యత్వ మింక సంబంధ మేర్పడుటయేగాక, సభ్యత్వముగూర్చియు, యును మింకవిషయము గా నొనగబడుచుండును. మియు సభ్యత్వ కార్కరవిభానము గూర్చి సలహా గావించుటకు మి కవకాశముండును. ప్రతివిద్యాలయమందలి విద్యార్థులును యీసభ్యత్వమునకు నిందాలను నమోలుచేసి, సభ్యులపట్టికలలో గూడ చందాల మొత్తములను మాకార్యాలయమునకు పంపి బాధ్యులు. ఈవిధముగా విద్యా ర్థులు పడిం భారత హిందీ ప్రచారసభతో శాశ్వతసంబంధము గలవుకొని, తామె క్రమక్రమముగా హిందీ యుద్యమమును నమపుదురు కాక!

సం. సత్యనారాయణ,
కార్యదర్శి.
నక్షత్రభారతి హిందీ ప్రచారసభ, 193, మైసూరు,
రెవెన్యూ కేంద్రం, చెన్నై.

మధ
రసభరితమగు మూలపత్రిక
5 న సం|| 1-8-30 మాత్రమునను.
సం|| చందా రు|| మాత్రమే.
(మూడిరివ్విక ఉచితము)
"మధ" కార్యాలయము పాటల పెట్టె 287, చందావ.

మీస్ ఎస్. డాచింపులు విల్లునుగారు

మదరాసు జనరలు ఆస్పత్రిలో నర్స్. ఇంగ్లండు, డబ్లిన్, బెర్లిన్, వియన్నా నగరములందు ఉన్న తవిద్య నభ్యసించుటకు వెడలెను. (పి. ఎన్. ఎ.)

తెఫ్. టి. సి. కురువుగారు బి. ఎ.

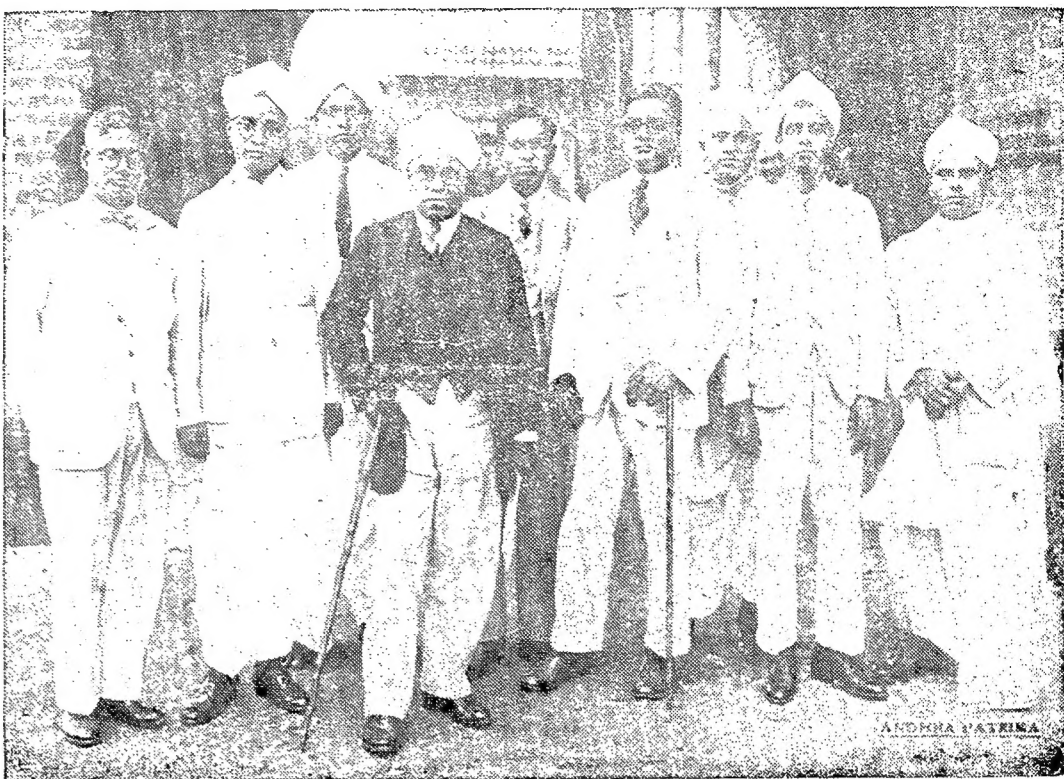
ప్రస్తుత నిర్బంధ విధానమును నిరసించుచు ఇండియన్ టెరిటోరియలు ఫోర్సునందు తప్పి నెంటు పదవిని త్యజించిరి. (పె. ఫో. బి.)

చెన్నపురి సంగీతవిద్యత్సభ

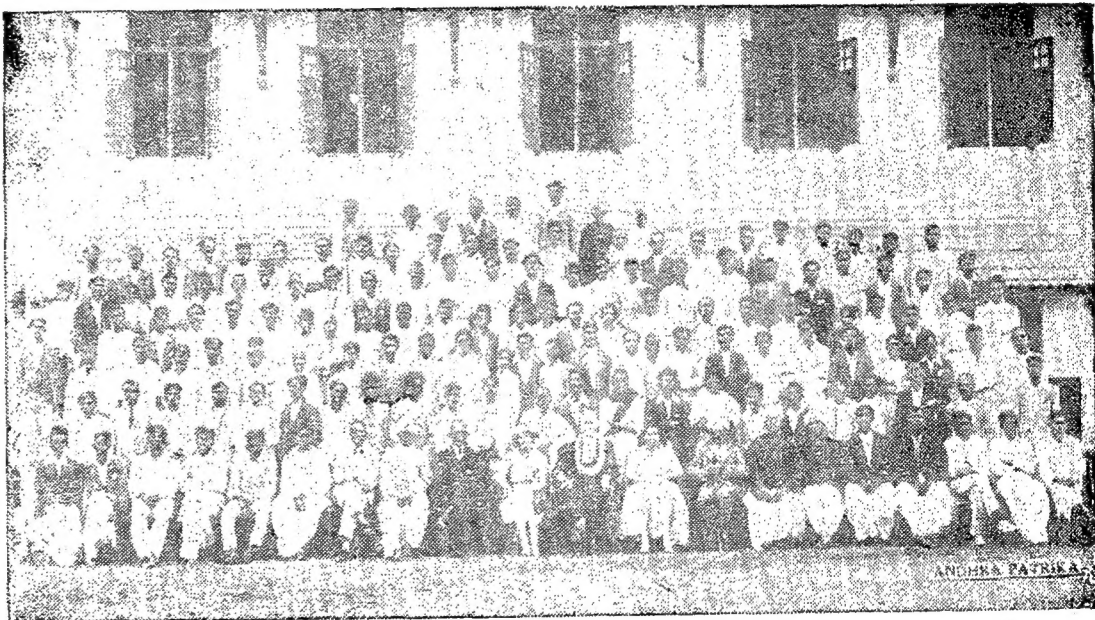
శ్రీల పోటీపరీక్షలు

పై సభయొక్క కార్యదర్శు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు: పీజా వాద్యమును, ఫీడేలు వాద్యమును, పోటీపరీక్షలను శ్రీలకొరకుమాత్రము జరుపుట కేర్పాటు చేయబడినది. సంగీతమున వృత్తిగానవలంబించినట్టి (ఆమెయ్యారు) శ్రీలకొరకుమాత్రమే యీ పరీక్ష లుద్దేశించబడినవి. ప్రతిపోటీ పరీక్షయందును అగ్రస్థానమును సంపాదించినవారికి మూడు సవరణలనిలువగల బంగారుపతకము బహుమతియొసగజడును. శ్రీ యం త ఎ క్. వి జ య రా ఘ వ ను గారు యిందునిమిత్తము రూ. 100 విరాళము నొసగి యున్నారు. ఈపోటీపరీక్షలు 1980 అక్టోబరు నెలలో జరుపబడును. సరియగు తేది సలమ మున్నందు వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడును. పోటీదారులకు ప్రత్యేకముగాకూడ తెలియ చేయబడును. కర్నాటక సంగీతమునందు మాత్రమే పోటీపరీక్ష జరుపబడును. పోటీదారులు తమ కిష్టముగు 6 రాగములలో 6 కీర్తనల యొక్కయు 2 రాగముల యొక్కయు పట్టికను పంపవలెను. వీనిలోనుండి 2 కీర్తనలను ఒక రాగమును వారు వాద్యయంత్రముమీద పాడవలెను. తమకొరతలయొక్క అధిమ తముకు తెలిసియుండవలెను.

పీజా వాద్యమునకు క నీ స ము ముగ్గురును ఫీడేలు వాద్యమునకు ఆరుగురును పోటీ దారు లుండిననే గాని, పోటీపరీక్ష జరుపబడజాలదు. పోటీదారులు తమ దరఖాస్తు లను 1980 సెప్టెంబరు 20 తేదీలోగా యీ క్రింది చిరునా మాకు పంపవలెను:— చెన్నపురి సంగీత విద్యత్సభాకార్యదర్శు లు, నెం. 322 తంబుకెట్టివిథి, బార్లిబొను.

సెనేటు మందిరమునందు డా॥ ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు 29 వ తేదీనుండి దక్షిణదేశ రాజ్యాంగ వ్యవస్థసూచి మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసముల నొనంగుచున్నారు. ఉపన్యాసకులు, సీలకంఠశాస్త్రిగారును, ప్రొఫెసరు లోకనాథనుగార్లు మున్నగువారను ఇందు కలరు. (పి. ఎన్. ఎ.)

దత్తమండలముల కాలేజి హాస్టలుయొక్క నూతనభవములను మదరాసు ప్రభుత్వఆర్థికసభ్యుడు తెరచినసందర్భమున అనంతపురములో తీయబడిన ఛాయాపటము. (బాబు బ్రదర్సు)

జయిలు మార్పు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈ క్రిందివారిని నేను రాజమండ్రినుండి బళ్లారి సెంట్రల్ జైలుకు మార్చివారు.

1. భూపతిరాజు సత్యనారాయణ, 2. వి. బలరామ రాజు, 3. నంబ సత్యనారాయణ, 4. కే. సత్యరాజు, 5. యం. లక్ష్మీ నారాయణ, 6. బి. నుబ్బరాజు, 7. యక్. జగ్గరాజు, 8. ఏ. భానుమూర్తి, 9. యక్. వెంకటనారాయణ, 10. సి. వెంకటకారాయణ, 11. పి. నుబ్బరాయశాస్త్రి, 12. పి. శ్రీరాములు, 13. యం వెంకటరావు, 14. వల్లూరి నుబ్బన్న, 15. గొట్టిపాటి వెంకటరత్నం, 16. చలసాని నాగభూషణం, 17. చింతపల్లి అంకి నీడు, 18. నడింపల్లి నుబ్బరాజు, 19. నాగం కృష్ణమూర్తి, 20. యెన్నేని బ్రహ్మయ్య, 21. కోడూరు వెంకటేశ్వయ్య, 22. భూపతిరాజు పుల్లంరాజు, 23. తల్లా ప్రగడనాగరాజు, 24. సాయం వరదాసు, 25. బాప్టి రామస్వామి, 26 కాను నుబ్బరాయుడు, 27. రావుర రంగారావు, 28. నేను నుబ్బరాయుడు, 29. నుబ్బర వెంకటేశ్వరావు, 30. జగన్నాథరావు, 31. పుచ్చా వెంకటేశ్వర్లు, 32. తంగిరామ రామసోమ యాజులు, 33. తల్లా ప్రగడ నారాయణమూర్తి, 34. సాగి శివ రామరాజు, 35. తననంపూడి వెంకటరత్నారెడ్డి, 36. బొబ్బ నరపు వెంకటకృష్ణారావు, 37. పెనుమచ్చ రంగరాజు, 38 కో నేరు వెంకటసుబ్బయ్య, 39. నంబూరు వెంకటరత్నం, 40. గుత్తికొండ సత్యనారాయణ చౌదరి, 41. మంలెన నరసింహ

- రాజు, 42. మంలెన చిన కృష్ణంరాజు, 43. మైసేపల్లి కృష్ణారావు, 44 మంలెన కృష్ణంరాజు, 45. కుచ్చెర్ల పాటి వెంకటనరసింహరాజు, 46. ఆలపాటి వెంకటసుబ్బయ్యచౌదరి, 47. ఆప్పలరంగయ్య, 48. జంపన నుబ్బారావు, 49. మా మిడి శ్రీరామమూర్తి, 50. కోట నాగభూషణం, 51. మురికి పూడి శ్రీరాములు, 52. భూపతిరాజు, సత్యనారాయణరాజు, 53. కణియూడి బుచ్చిరాజు, 54. తూములూరి సాంబశివరావు, 55. మాగంటి సత్యనారాయణ, 56 నల్ల గంగన్న, 57. కొల్లూరు వెంకటకృష్ణయ్య, 58. జి. వెంకన్న, 59. క. నారాయణరాజు, 60. శీతారామరాజు, 61. భూపతిరాజు సత్యరాజుగార్లు, 62. మరియొకరు.

కొణకంచి

నందివాడ తాలూకా కొణకంచి గ్రామములో 24-1-80 తేదీ సాయంత్రం అశుముల వెంకట్రామయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద యొక పెద్ద బహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీబాల నుబ్బ రామశేషయ్య మండడు బాలవీరరాఘవయ్యగారలు మధ్య పానమునుకూర్చి, భిక్షుకుకూర్చి ఉపన్యాసముల నొసగిరి. సుమారు 300 మంది జనులు విచ్చేసిరి. సర్కారువారి తరపున ఒకయిక్స్ పెక్టరుగారు వచ్చి మధ్యపానమునుగురించి ఆ సభ లోనే ఉపన్యాస మొనర్చిరి. (బి. వి.)

ఇందువలన ప్రతిదినమును ఆత్మసాత్వబుగూడ జరుగుదు
ననుచు అని లాంకవైర మిల్లయేజంటు అహమదాబాదు మిల్లు
యేజంటుకు వ్రాసెను. (ఫే. పే.)

సాంతభూములు లేని రైతుల యార్థిక సమస్య

శ్రీ కె. టి. పాలుగారి ఉపన్యాసము

ది॥ బి॥ మోచర్ల రామచంద్రరావుగారి రధ్యక్షుని వహించిరి.

జెన్నపురి స్వచ్ఛమితివారి యాజమాన్యమున నిన్నటి సాయంత్రము 5 గంటలకు గొల్లపేట భవనమున శ్రీ కె. టి. పాలుగారు భారతదేశమున "సాంతభూములు లేని రైతుల కార్థిక సమస్య" ముఖ్యముగా నున్న సమస్యను గురించి చర్చించిరి. ది॥ బి॥ మోచర్ల రామచంద్రరావు ప్రభుత్వమునకు సభాధ్యక్షుల వహించిరి.

అధ్యక్షులు ప్రస్తుతమున ఉపన్యాసములను పాలుగారిని సభ్యుల కేరింగించుచు కై॥ ప్రసంగమునకును కార్యక్రమము పాలుగారు భారతదేశమున డెల్టా ప్రదేశముల యుండిరనియు, డెల్టా సహకార విభాగం సంఘమునందు సభ్యులై ప్రజల ఆర్థికస్థితిగతులను బాగుగ గమనించుచుండిరనియు, ప్రపంచమున దంతటను సంభించి విస్తారమున జ్ఞానమును సముపార్జించి యుండిరనియు, అట్టివా రొకరినొకరు సహకారమును అత్యుత్తమ మై యుండగలరనియు పలికిరి.

ఉపన్యాసము

భారతపతమునందు ఆర్థిక సంరక్షణయందు సాంత భూములు లేని రైతు లాక్రమించుకొని సానుమదిక్కిలి ప్రధాన మై నది. వ్యవసాయమున కుపకరించుకొని భూముల విస్తీర్ణము వేరైనను ప్రాంతములందు భిన్న విభిన్నములుగ నేర్పడియున్నది. నేలం జలమునంటి నది లేని నుండలములందు సగటున ఒక్కొక్క రైతుకు రెండు ఎకరములుండును. ఇక ఆర ఎకరము, కాని ఎకరముండెడి ప్రజలస్థితి సంతాపకరము. కాని ఏమాత్రము భూమి లేనివారి స్థితికంటెను వీలస్థితి మంచిదే. ఇట్టిస్థితిగతులు లేకుండనవో దేశమునందు వ్యవసాయ మే యుపభోగముగను. ఏమనగా, మన దేశమునందు సానుమదిక్కిలేకునని భూములన్నిటిని సానుచేసి ఫలసాయమును పొందదలచిన సాంతభూములు లేక యితరులకై పనిచేయగలవారిమైననే ఆధారపడవలసియున్నాము. ఈ విధముగ భూములు లేని రైతు ఆర్థికస్థితికి చాల ముఖ్యుడై యుండినను ఆర్థికముగ గాని సాంఘికముగ గాని అతనిస్థితి విసుగు దుర్భరముగ నున్నది.

మనదేశమున నాలుగుకోట్ల డెబ్బదిలక్షల మంది సాంత భూములు లేని రైతులు గలరు. మనచెన్నరాష్ట్రమునందు మాత్రము ప్రతి నూర్గురు భూములుండెడి రైతులకు రెండు వంతున భూములు లేని రైతులున్నరు. ఈ బహుళసంఖ్యాకులగు రైతు ప్రజలకు తోడ్పడుటెట్లు? కొందరు పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయవలసినదిగా నూచించిరి. నిజమేకాని, పరిశ్రమల సంతకనాపించినను భూములు లేని రైతులసమస్య పరిష్కరింపబడజాలదు. చికాగో, మాంచెస్టరు పారిశ్రామిక కేంద్రములవలె మన దేశమునందు తయారు చేసినప్పటికిని 10 సంవత్సరములలో 20 లక్షల ప్రజలను వానియందు విముక్తపరచును. ఈ పరివర్తనములలోపల అభివృద్ధియగు జనసంఖ్య దీనికి మించియుండును.

ఇతరదేశములకు మనపోవుటకు కొందరు నూచించిరి. ఇది నాకు సమృత్తమే గాని ప్రస్తుతము మనదేశముయొక్క పరాధీనస్థితియందు రాజకీయకారణములచే విదేశములకు మన పోవుటను ప్రోత్సహించుటకంటెను అపివేయుటయే ఉత్తమము. కాని మనదేశమునందే యొక ప్రాంతమునుండి మరొక ప్రాంతమునకు జనులను మార్చువీధియనుమాత్రము చాల ప్రధానమును, అవశ్యకమునై యున్నది. ప్రస్తుతము మన దేశమునందు జనసంఖ్య కాస్త్రీయపద్ధతుల ననుసరించి విభజింపబడి యుండలేదు. నదితీరుములందుండవలసిన దానికంటెను విక్కుటమున జనసంఖ్య కద్దు. చారిత్రిక పాతపుటలబట్టియు కొన్నితావుల అధికమున జనసంఖ్య కలదు. సమవిభజనమునకై ప్రభుత్వముగాని, తదితరులుగాని ఎట్టి ప్రయత్నమును గావించి యుండలేదు. ఈ విషయములో బొలండుదేశముయొక్క నిదర్శనముగా నున్నాము. కార్మికులకేమి మారయనట్టియు, కార్మికులకు విహాను

లని చెప్పబడవలసి ప్రాంతముల ఏకైకము మాత్రమే వారిపనులకై ఈ ప్రజానిధిజనసమస్యను పరిష్కరించుచున్నాము. విదేశ ప్రవాసములను నిజెట్లు కార్మికులను విదేశములకు గొంపోవుచున్నాము. ప్రభుత్వము ముఖ్యముగా చేయవలసిన పనిని చేయుటలేదు. కావున ప్రస్తుతము మనము స్వంతభూములు లేని రైతులస్థితి నివృత్తిచే నేరభముగ బాగుచేయుటకు తోడ్పడదమో యాచించుటలేదు. నేనెరిగిన దృష్టాంతములను స్వాయం భవములబట్టి చెప్పిని విషయ తెలియకే నిదను. తనచివాట్లయందు "సంస్కృత్య ఆఫ్ యిండియా" సానెటి వారు గ్రామపునర్నిర్మాణ పద్ధతుల ననుసరించి పాటుబడుచున్నాడు. ఈ గ్రామపునర్నిర్మాణ విషయమును అనుభవపూర్వకముగ కృషిపనిచే తెలిసికొనిననే తప్ప ఈ విషయమై ప్రపంచమునకు పిలువలేదు. ఈ భారత నేపా సంఘమునా రీతియనుచు కడు నిపు

ణులు. వీరు రుణముల నొసంగుటకు గాక ప్రజలకు మితవ్యము మను నేర్పుటకై సహకార పరిపత్తిబ్యాంకులను ముందుగ నేర్పరచుచున్నాడు. మరియు రైతుల సంపాదనాశక్తిని వృద్ధిచేయుటకు తగిన వసతులను గావించుచున్నాడు. దళారిన తొలగించి సరుకులను నేరుగ సరఫరా చేయుచు రైతుల కొనుగోలు శక్తిని వృద్ధిచేయుచున్నాడు. భారత నేపాసంఘమువారు ముందుగ ప్రజలకు అమృతము, కొనుగోలు, కృషి విషయములందు స్వయం సహాయము స్వపరిపాలనము, స్వాగ్రహములకు పునాదులను నిర్మించుచు. వీనికి బాలకులతో పనిలేదు. సహకారసంఘము బాంకుగ నుండవలసిన యావశ్యకతలేదు.

గోదావరి మండల పరిస్థితులు

గోదావరిజిల్లాయందు గోదావరినది గర్భమున అనేకములగు లంకలు అప్పుడప్పుడు బడులృడుచుండును. ఈ లంకలు ఆంగ్లేయు మొదలుకొని యనేక మైళ్ల పర్యంతము వేరైనను విస్తీర్ణములు కలిగియుండును. ఈ లంకలయొక్క మనుగడ ఇంతకాలమున నిర్ణయింప వీలులేదు. ఇవియున్నయు ప్రభుత్వము వారికి చెందిన ఆస్తి. సంవత్సరమునకొకసారి మాత్రమే పట్టాల నొసంగెదరు ఇందులకై లంకల తహశీలుదార్లు గలరు. ఈలంకలను ఎంతవట్టున వెలకనబాడెదరో అంత ఆధికముగ మొత్తమునకు పట్టాలనిచ్చి చేయవలసినదిగ ఈ తహశీదార్లు ప్రభుత్వము వారి ఉత్తరువులు కలవు. ఒక్కొక్కపుడు వీనిని వేలము పాడెదరు. కొన్నిసమయములందు పాటకు పెట్టుకయే ఎక్కువ మొత్తము చెల్లించువారలకు కట్టాల నొసంగెదరు. ఎప్పుడైనను డెబ్బు ముందుగ చెల్లించినది పట్టాల నొసంగరు. ఈలంకలను సాగుచేయు వారెవరు? స్వంతభూములన్న రైతులా? కాదు. ఏలనన వీరికి నది కిరువైపులను సారవంతములగు భూములు విస్తారముగ కలవు. కావున వీరొకలంకలను సాగుచేయుట కంతగ లక్ష్యము చేయరు. కావున నీలంకలన్నియు స్వంతభూములు లేని రైతులచేతనే సాగుచేయబడుచుండును. రైతులు లేనివో ఆర్థికముగ నీలంకలన్నియు వ్యర్థములగును. కాని ఈభూమిలేని రైతు కడు పేదవాడు. కావున భూములుగల రైతులు కట్టాలను తామేకొని దళారులకు పనిచేయుదురు. భూములపై పంటలు పండించుభూమిలేని రైతులనుండి తమపనులన్నిటిని చేయించుకొనుచు స్వల్పదాయమునమాత్రమే వారి కొనంగెదరు. లంకల భూములు విసుగుసారవంతమైనవి. కావున ఈపట్టాలనుకొనుట కెంతయోపా టికలదు. కావున గోదావరిమండలమున దీలంక భూములవ్యవసాయ భూమిలేని రైతుల కొకప్రత్యేక సమస్యగ నేర్పడుచున్నది. భూమియందు నేరుగ పనిచేయువారు తల్లిలమునభివేషవాలగున్నాడు. ఇందులకు సహకారోద్యమమే తరచోపాయము. నిమ్మ బాతులకు నా, కార్మికులకు సాయమొనర్చు సహకారసంఘములకు రుణము లిచ్చిడి బాంకు ఈపట్టాలను కలదు. గోదావరిమండల మందీలంకలు అప్పువృత్తులచేతనే సాగుచేయబడుచున్నవను విషయమును గోదావరి జిల్లా కార్మికకాఖాధికారి మాకు తెలియజేసెను. ఈ అప్పువృత్తులగు రైతులకు రాగల ఆదాయము దళారులగు భూమిగలరైతులకు చెందకండ జూచుటయే వీరి యుద్దేశము. నేనీ చెప్పినగరమందున్న బాంకున కధ్యక్షుడను. మేమికార్మిక కాఖాధికారి యభిప్రాయముతో నేటిభించి ఈ రైతు ప్రజల సహాయార్థమై సహకారసంఘముల స్థాపనగాను రెండులక్షలరూప్యముల నొసంగెదమని తెలియజేసితిమి. దళారులను తొలగించి నేరుగ భూములపై పనిచేయు పేదరైతులకు తోడ్పడుటకై రెండుసంవత్సరములు పని జరిగెను. ఈ 2 సం॥ కాలములో పశ్చిమగోదావరి మండలమునందుమాత్రము 270 సహకార సంఘము లేర్పరపబడెను. వీనియందుచేరిన సభ్యులసంఖ్య 20 వేలు. వీరందఱును భూములు లేని రైతులే. వీరందఱుకలసి రు 25 లకు మించని మొత్తమును రుణముగ గైకొనిరి. ఈ రెండు సం॥ వత్సరములలో వ్యవసాయమునకై ఈ ప్రదేశమున రు 10 లక్షలకు తక్కువగానుండగ వ్యయమొనరింపబడి యుండును. కావున స్వంతభూములుగల రైతులింకను అధికముగ పట్టాలను కొనుచున్నారని విదితము కాగలదు. కార్మిక కాఖోద్యోగుల లెంతజాగ్రత్త విహించినను ఈ భూమిగల రైతులను పట్టాలు కొనకుండ తప్పింపవలకపోయిరి. అందుచే మేము రాజుహేంద్రవరమున దొక సభజరిపి ఈసమస్యలపై చర్చించి తుదకు మాబ్యాంకు పక్షమున నొక ఏజంటును ఈజిల్లాయందు నియమించునట్లును, అతడే ప్రతిసహకార సంఘ నిర్వహక వర్గముతో నేరుగ వ్యవహరించునట్లును, ప్రభుత్వమువారికి క్లుప్తముగా తాతడే బాహ్యుగ నుండునట్లును ఏర్పాటు చేసితిమి ఈ విధముగ 10 గ్రామములకు రు. 22, 432 లను ప్రభుత్వమువారికిన్దుగ చెల్లించుట కొడంబడితిమి. ఈ పది గ్రామములందున్న రైతుల పాత రుణములపై చెల్లించుటకు రు. 15, 895 లను బిసంగుట కంగీకరించితిమి. వ్యవసాయపు ఖర్చులకయి రు. 11, 990 ల నొసంగుట కేర్పాటు చేసితిమి. విదత ఆహారసామగ్రి మొదలయిన కుటుంబవ్యయమునకు రు. 86, 617 ల నివ్వ సమృత్తించితిమి. ఈ విధముగ ఈ నాలుగు పనులకును మొత్తము రు. 86, 902 లను రైతులకు ముందుగ యిచ్చితిమి.

ఈ విధముగ రుణముల సెందులకెచ్చితిమి? ఇందలి లాభ నష్టమును వ్యాపార దృష్టితో మేము వీక్షించి యుండలేదా? ఈ పది గ్రామములందును మొత్తము ఫలసాయముయొక్క అంచనా రు. 1,58,400 లు. భూమి ప్రభుత్వమునకు చెందినది. ధనము బ్యాంకువారిది. కాని రైతుల కృషిలేనివో ఈ రెండును నిరుపయోగములే. ఈ మాడును అవశ్యకములే. కార్మికుల కృషిని మన ముపేక్షింతుము. కాని ఇదియు పై రెంటివలెనే ప్రధానమైనది. ఇక నాలవది తనిఖీ. ఈ భూములపై పంట పంటను రైతు మాకే (బాంకువారికి) అమ్మువలెను. కాని మరొక రికమ్మురాదు. ఈ పద్ధతివలన రైతులస్థితి అభివృద్ధి చెందుటెట్లు? రైతు ప్రజల సమదాయమే సహకారసంఘములు. మేమే ఈ ఫలసాయమును ధాన్య రూపముగనే గైకొని మేమిందులకై ప్రత్యేకముగ నిర్మించిన దిట్టమున గిడ్డంగంలను దుంచెదము. అట్లు ధాన్యరూపమున గైకొనక డెబ్బు చెల్లించమని కొరిగినవో రైతులతోనే పంటను విక్రయించుకొనుటలో మోసపోయి తక్కువ వెల కమ్ముకొనును. ఒకే రైతు నూరు రూప్యముల విలువగల సరకును విక్రయించదలచిన తక్కువ వెల కమ్ముకమ్ము తప్పదు. అట్లుగాక ఈతనిసరుకు ఇతరుల సరకుతో చేర్చి మొత్తము కొన్ని వేలసరుకు అమ్ముకమ్ముయ్యెడి పద్ధతిన న్యాయముగ ధరవచ్చును. కావున మేమిగిడ్డంగంలను దీపరకును కాపాడుచు ఏసరుకుకు ఎప్పుడు గిరాకీయుండనో కనిపెట్టి, దేని నెప్పుడెట్లు అమ్మువలయునో తెలుపుచుండుము. అంతవరకే పంటపై ధనమును ఆద్యాస్య చేయుచు సరుకు అమ్మిచేయబడిన వెంటనే బ్యాంకునకు రావలసిన సామ్యము జమ కట్టుకొని మిగత సామ్యము రైతునకిచ్చి వేయుచుండుము. మరియు ప్రతి రైతుయొక్క ఆదాయములో నూటికి పదియవ భాగము నేనింట్లు బ్యాంకులో జమ కట్టుదుము. దీనివలన కొన్నిసంవత్సరముల కాలానికి నిలువ ధన మేర్పడగలదు. మేము వ్యవసాయ కాఖవారి సహాయమును గైకొనుచుండుము. కావున ఏకాలమునం దేభూమిపై నే పెరు వెయవలెనో, ఏయే యెరువులను వాడవలయునో ఈ విషయములందు వారు సలహాల నొసంగుచుండురు. నూటికి 1 వంతు వసూలు చేసినంత మాత్రమున ఈ మొత్తముతో లెక్కలా, గిడ్డంగులు, పంచాయతులు మొదలైన తనిఖీపనుల కయ్యెడి వ్యయమంతయు సమకూరును. కావున సక్రమములును, కాస్త్రీయములును, నిపుణములను వ్యాపార పద్ధతులపై నిర్వహించినవో తక్కువవ్యయముతో సంతయో స్వయంసహాయమును ప్రోత్సహింప వీలుండును. క్రమవిధుల ననుసరించనందున మన మునరించు దాతృత్వ మెంతయో వ్యర్థముగ చున్నది. ఈ బ్యాంకువారి సహాయము నితర గ్రామములకు గూడ యొసంగవలసినదిగ ఇప్పటి పెక్కుండు కోరుచున్నాడు. మన దేశ మార్థికముగ అభివృద్ధిపందవలె ననిన ఈ పనిసంతమ విద్యావిషయముగ వీక్షింపవలెనేగాని కేవల ఆర్థిక విషయముగ మాత్రము మాపరాదు. విద్యయనన అనుభవపూర్వకముగ విద్యగాని పుస్తకములద్వారా బడయనగు విద్యగాదు. విద్యయనగా నిర్మించుటయని యొక యుత్పత్తిర్యముకలదు. మన జానకబ్బడి యభిప్రాయములు అలవాటులే జ్ఞానమును, నడవడిని పెంపొందించును. ఆర్థిక, సాంఘిక తదితరముగ విద్యయే అత్యంతావశ్యకము" అని పలికిరి. (నార్ద్యనులు.)

అధ్యక్షులు, శ్రీ రామచంద్రరావుప్రభుత్వముగారు మాట్లాడుచు మున్నందు శ్రీ పాలుగారి సొసంగన దివ్యముగ ఉపన్యాసమునకై వారికి వందనములర్పించిరి. ఇంతకాలముగ దేశములో కార్మికకాఖవారు పనిచేయుచున్నను కార్మికోద్యమము తగినంత శ్రద్ధ సెరిపననుబడదులేదని మన సోదకుల కార్మికస్థితిగతులగుర్చి యనము విశేషముగ చర్చించుచుండినను దేశములోని కార్మికపరిస్థితులను చక్కజేయుటకు వలసిన శ్రద్ధను కన్నర పలేదనిరి. నిపుణును కార్మికోద్యమముచే ఒక తాలూకానుండి మరొక తాలూకాకు, ఒక జిల్లానుండి వేరొక జిల్లాను కార్మికుల కెంతయో తోడ్పడుట కవశ్యకముకలదు. పంటారులు కాసనధలం దీక్షయమై ఇర్పింపబడుచున్నను ఇంతవరకును ఏమి జరిగి యుండలేదు. వ్యవసాయముపై కూలి జేయు ప్రజలు తమ గ్రామములు వదలి పోవుటకెచ్చింపరకులు నిజమైనను వీరిస్థితిని బాగుచేయుటకు కార్మికకాఖవారు విశేషముగ కృషిపలుపుట వాంఛనీయము. భారతనేపాసంఘమువారు ముఖ్యుగ నీసమస్యలందు పనిచేయ శ్రద్ధపొంది, రైతులకు ముఖ్యముగ మితవ్యమును నేర్పచున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. ఏమనగా రైతు తననాడిగ ఆచారముగ నేర్పడిన ఈ దుబారాఖర్చులను కొని టిని తగ్గించుకొనినకేగాని సహకారసంఘమువారు ఋణములిచ్చి ప్రయోజనములేదు. గోదావరిజిల్లాలో ఈ లంకభూములు మూడు నాలుగు ఏండ్ల క్రితము లాట్లు లాట్లుగ కొందరు ధనికుల కివ్వబడుచుండెడివి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి లంకలను వేరేయగ విభజించి స్వంతభూములులేనివారి కమ్ముకమ్ము చేయుచున్నాడు. స్వంతభూములుగనండనిది రైతుకు భూమిపై శ్రద్ధయుండజాలదు. ఇది చాల గొప్పసమస్య. వ్యవసాయకవిషయవారు తప్ప మరెవరగా

వ్యాయామ క్రీడలు- క్రీకెట్టు

5. వ పంపెము పూర్తిగా ఆడబడును
మాంచెట్ల, జూలై 29:—రాబోవు ఆగస్టు 16వ తేదీన ఓచార్ నందు ప్రారంభమగు 5. వ పంపెము పంపెము ఇరుజట్టుల ఆటగాండ్లు పూర్తిగా ఆవుటు అగువరకు ఆడబడును. ఈ పోటీ ఫలితమునుబట్టియే యే జట్టు గెలుపొందునది తేలగలదు.

ఆస్ట్రేలియనులకును సామర్సెట్టు జట్టుకును క్రీకెట్టుపోటీ

సామర్సెట్టుజట్టువారందరను కలిసి 121 పరుగులు మూలము చేయుట

టాంట్, జూలై 30:—నేడు ఆస్ట్రేలియను జట్టుకును సామర్సెట్టు జట్టుకును క్రీకెట్ పోటీ జరిగెను. సామర్సెట్టు జట్టు మొదట ఆడిరి. వీరలందరను కలిసి 121 పరుగులు చేయగలిగిరి. వెల్లెగారున, వైయిటుగాకును చెరి 88 పరుగులు చేసిరి.

పిదప ఆస్ట్రేలియనులు తమ ఇన్నింగును ప్రారంభించిరి. పాస్వెల్లగారు, 18 పరుగులు అయియుండిన సమయమున ఆవుటుఅయిరి. వీరు 9 పరుగులు చేసిరి. తీసయమునకు ఆస్ట్రేలియనులు ఒకరు ఆవుటుఅయి 28 పరుగులు చేసియుండిరి. ఆట ముగియసమయమున బాక్సుగారు 57 పరుగులను చేసియుండిరి.

కౌంటీపంపెములు

దులిప్ గారు 188 పరుగులుచేయుట

లండన్, జూలై 30:—నేడు, ససెక్సుజట్టుకును, హంప్షయరు జట్టుకును పోటీ ప్రారంభమయెను. ససెక్సు జట్టు 5 గురు 358 పరుగులు చేసిరి. దులిప్ గారు 188 పరుగులును బాల్ గారు 116 పరుగులును చేసిరి.

రైల్వేల ఫుట్ బాల్ పంపెములు

బొంబాయి స్పోర్ట్స్ ము ఆఖరు పోటీ

జి. ఐ. పి. జట్టువారు బి. బి. సి. ఐ. ఆర్. జట్టును ఓడించిరి
బొంబాయి, జూలై 30:—ఆఖరిభారత రైల్వేల యొక్క ఫుట్ బాల్ పంపెముల సందర్భమున బొంబాయి స్పోర్ట్స్ ముయొక్క ఆఖరుపోటీ మొన్న మంగళవారము సాయంకాలము జి. ఐ. పి. జట్టుకును బి. బి. సి. ఐ. జట్టుకును జరిగెను. జి. ఐ. పి. జట్టువారు బి. బి. సి. ఐ. జట్టువారి కన్నును చెండు గోలులను అధిముగావేసి పోటీని గెలిచిరి. జి. ఐ. పి. జట్టువారు 8 గోలులను బి. బి. సి. ఐ. జట్టు 1 గోలు చేసిరి.

తిరువాన్కూరు కప్ హాకీ పంపెములు

బెంగ్లూరు హైందవుల జట్టు టుబాకో మాన్యుఫ్యాక్చర్స్ జట్టును ఓడించుట
బెంగ్లూరు, జూలై 29:—తిరువాన్కూరు కప్ హాకీ పంపెముల సందర్భమున నేడు బెంగ్లూరు హైందవుల జట్టుకును, టుబాకో మాన్యుఫ్యాక్చర్స్ జట్టుకును పోటీ జరిగెను. బెంగ్లూరు హైందవుల జట్టువారు 8 గోలులు చేసిరి. టుబాకో మాన్యుఫ్యాక్చర్స్ జట్టు 1 గోలు మాత్రమే చేయగల్గటచే ఓడిపోయెను. కో. రామ్ పళని, నాయుడుగార్లు బాగుగ ఆడిరి. పోటీ మిగుల ఆకర్షణీయముగ నుండెను.

విశాఖమును యొచించియుండలేదు. వారు నవ్వసా కాలినిలను ఆభివృద్ధిజేయుటను మోచించిరి. వ్యవసాయముపై జీవించు కార్మికుల సమస్యగూడ తగినచిత్రవర్ణన బడసియుండలేదు. శ్రీ పాలుగారివిషయమై మీకెల్లరకును చక్కగ నుద్బోధించినందులకు సంతసించుచున్నాను. నవ్వసాయపు పనివారలకు ఉపపరిశ్రమలను ఆభివృద్ధిజేయు విషయము చాలముఖ్యమైనది అని పత్రిక.

శ్రీ. పి. ఆర్. వి. ఆచారిగారు అధ్యక్షులకు, ఉప న్యాయకులకు వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. పిదప పాటకచ్చేరి జరిగెను.

సింధునది వరదలు

నూరుకుపైగా గ్రామములు నీటిలో మునిగియుండుట

సింధునదిగట్టు రెండుమైళ్లవరకు కొట్టిజేయబడి యుండుట

150 చదరపుమైళ్లు విస్తీర్ణముగలసలములో నెనటజూచి నను నీరే. లక్ష ఎకరములవరకు పొలములు పాడవుట, బందిపోటు దొంగతనము ప్రబలుట; షికార్పూరునకు రెండుప్రక్కల వరదలు; వేలకొలదిజనము సకరునకేగుచుండుట.

కరాచీ, జూలై 30:—లాయ్ వద్ద సింధునదిగట్టు రెండుమైళ్లవరకు కొట్టిజేయబడియున్నదనియు యీ సలమువద్ద నదినుండి జలము విపరీతముగా ప్రవహించుచున్నదనియు ప్రత్యక్ష సాక్షియొకరు షికార్పూరునుండి నేటియుదయము తఱచి సంపియున్నారు. నదీతీరమునుండి షికార్పూరువరకు 150 చదరపు మైళ్ల సలములో నీరే గనుపడుచున్నది. నూరు గ్రామములకు పైగా నిపుడు నీటిలో మునిగియున్నవి. లక్ష ఎకరములకు పైగా పొలములు పాడైనవి. పశువులకును, పంటలకును, కట్టడములకును విపరీతముగ నష్టము కలిగియున్నది ఒక కొట్టి రూప్యములకు పైగా నష్టము కల్గియుండునని కొందరు యంచనా వేయుచున్నారు. ఉత్తర, పశ్చిమ దిశలందు షికార్పూరు పట్టణముచుట్టును నీరు నిలిచియున్నది. పుర సరిహద్దులకు సమీపమునందే, పశ్చిమ, ఉత్తర దిశలందు వరదలు ప్రవహించుచున్నవి.

రాయ్ ప్యాకాలువలో మూడుచోట్ల గట్టు కొట్టిజేయబడియున్నందువలన షికార్పూరు పట్టణమునకు త్రవడియుండు నీరు ప్రవహించు చున్నది. షికార్పూరు జకోబాబాదు రోడ్డునందలి మీర్జాగట్టునకు సమీపమున షికార్పూరు వద్ద ఐదడుగుల నీరు నిలిచియున్నది. ఇచటనీటిగతులు తీవ్రరూపమున దాల్చియున్నవి. ప్రస్తుతము ప్రవాహము ఖామాన్, బాయ్ ఖాన్ గాఫీము నీకలవైపు వెళ్లుచున్నది. షికార్పూరునకు శశ్చిమమున నీరు గ్యాజ్యా కాలువమీదుగా ప్రవహించుచున్నది.

ముప్పదిజేలవరకు ప్రజలు పట్టణమును ఖాళీ చేసి యున్నారు. వేలకొలది ప్రజలకేపుడు నివసించుట కిండ్లు లేకున్నవి బందిపోటు దొంగతనములు హెచ్చుచున్నవి సక్కరనందు గుడి నెలయందును, పాతకాలాభివనములందును, తదితర కట్టడములందును ప్రజ నిండియున్నారు. వీనిలో కొన్ని బాకేశ యుద్ధోగ లాసంగినవి.

ఖాన్ పూరునందు బందిపోటు దొంగతనము

ఖాన్ పూరులో, ఖాళీచేయబడిన ధనికుల యిండ్లను మూడువందలవరకు బందిపోటు దొంగలు దోచుకొని, ఆరువది లక్షల రూప్యముల విలువగలయున్నవి పొందిరిని వార్తలు చెబుచున్నవి. షికార్పూరు, సక్కర్ పట్టణములకు నడుచు మహమ్మదీయులు పరామలవద్దనుండి ఐదువేలరూపాయలవరకును, 2,000 రూపాయల విలువగలయున్నవి యపహరించినవియు అపుడు జరిగిన దెబ్బలాటలో చాలవందకి గాయములు తగిలినవనియు వార్తలు చెబుచున్నవి.

తపాలావాండ్లు నేటియుదయము తపాలు నచట పడవలలో తిరిగి పంచివెట్టిరి. వైట్టాకు వెళ్లు బాటలో నరదలవలన విశేషనష్టము కల్గినందువలన, అదటికి వెళ్లుటకు వీలులేకున్నది. ఇంకనూ మూడువారములవరకు నీటివీడుండును. ఆ. వె.

పత్రికాకార్యాలయములోనికి నీరు ప్రవహించుట

‘సింధు అబ్జర్వర్’

పత్రికయొక్క స్వవిషయక ప్రకటన
కరాచీ పట్టణమునందు ఆంగ్లమున ప్రయుత కే. ఫున్నయ్యగారిచే ప్రకటింపబడుచున్న సింధు అబ్జర్వర్ పత్రికయొక్క కార్యాలయములోనికి గత బుధవారమునాడు జరిగినవలన నీరు ప్రవహించుటచే యీ పత్రిక యీనాడు ప్రకటింపబడజాలక పోయినని సంపాదకీయ ప్రకటన యొందుచువుచున్నది.

గురువారమునాడు కార్యాలయములో మూడడుగుల నీరు నిలిచియుండెను.

కరాచీ పురపాలక సంఘమువారు జడినానలు కురియునపుడుపకరింపగ కాలవలను నిర్మించినగాని, యనగరమునందలి వ్యాపారములకును తదితరులకును విశేషనష్టము వాటిల్లుచుండునని యీ పత్రిక వారిని హెచ్చరించుచున్నది.

కాంగ్రెసుసంఘమువారి నేప
సింధురాష్ట్రములో సింధునది యందలి వరదలవలన బాధపడుచున్న వారికి కాంగ్రెసుసంఘములవారు సహాయమును గావించుచున్నారని లాఠాగ్రామసర్పంచిగారు ప్రచురణాధికారి సింధు అబ్జర్వర్కు పత్రికకు వ్రాసియున్నారు.

గవర్నరుపదవికి బర్మీయుడు నియమింపబడుట

సర్ చార్లెస్ ఇన్నిస్ గారు నెలపుమీద ఇంగ్లాండునకు వెడలుట

వారిస్థానే సర్ జోసెఫ్ అగస్టస్ మాంగ్ గై గారు నియమింపబడుట

సిమ్లా, జూలై 30:—బర్మాగవర్నరుగారికి దేహములో ననారోగ్యముగా నున్నందువలన ఇండియామంత్రిగారు వారికి 1930 వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల 12 వ తారీఖునంకి (లేక వారిసాకర్యమునకు తగియుండు మరి యేదయినను ముందు తారీఖునంకి) గాని నాలుగు నెలల నెలవును దయచేయించి యున్నారు.

సర్ చార్లెస్ ఇన్నిస్ గారు ఇండియాలో లేని సమయమునందు వారిస్థానే గవర్నరుగా పనిజేయుటకు గౌరవనీయులగు సర్ జోసెఫ్ అగస్టస్ మాంగ్ గై వారి ప్రథమ అల్లాలగారు నియమింపబడిరి. ఈ నియామకమునకు సార్వభౌములు తమ యంగీకారమును నూచించియున్నారు.

ఇండియా ప్రభుత్వపు రాజ్యాంగకార్యదర్శి యగు సర్ చార్లెస్ వాల్టన్ గారు మూడు నెలల నెలవుమీద ఇంగ్లాండునకు వెడలియున్నందువలన వారిస్థానే మేజరు విల్బర్ ఫోర్స్ బెల్ గారు నియమింపబడిరి. (ఆ. వె.)

సయాము ప్రభుత్వమువారు కృతజ్ఞత జూపుట

ఆకాశ సైనికోద్యోగులను సంరక్షించినందులకు ఆంగ్లనావికానికి చక్కని స్మారకచిహ్నము నొసంగుట

అలహాబాదు, జూలై 30:—నంగరాష్ట్రములో పి. డబ్ల్యూ. డి. కాఖిలో నూపరిం తెండింగు ఎంజనీరుగా పనిజేసి, పింఛను దీసికొనియున్న పి. డబ్ల్యూ. సి. బోల్డు గారి సత్తిమణి, గడచిన చలికాలములో, అలహాబాదునకు సమీపమున గంగానదీగర్భములో పడిపోయి యుండిన సయాము దేశపు ఆకాశ సైనికోద్యోగులను సంరక్షించి, ప్రభువచిత్రముగావించియుండిరి. ఇందులకు తమ మెప్పును నూచించుటకై ‘సయాము-ఇండియా’లకు నడుచు ఆకాశ ప్రయాణము 1929-30 ఆను మారులు చెక్కబడియున్న చక్కని వెండిపాదరడబ్బీని సయాం ప్రభుత్వమువారు రామే కొసంగియున్నారు. (ఆ. వె.)

రాజమండ్రికి క్రొత్తవైదీలు

బొంబాయినుండి 150 మంది
రాజమండ్రి, జూలై 30 —నేడువయము 4-30 గం|| 150 మంది రాజమండ్రి వైదీలు బొంబాయినుండి శివనాథమీనగా వాతైరుపాస్టరు నెలవేరిబండిలో రప్పించబడిరి. సాయన్న రెండు రైలుపెట్టెలు రాజమండ్రివద్ద నిలిపివేనుటచేనై వైదీలు ఉదయం ప్రారంభించేసినామందుడగ రాజమండ్రి రిజర్వుపోలీసు జమానులు సార్జంట్లు వచ్చిరైలుపెట్టెలలో ప్రవేశించిరి. వైదీలు గాంధీబోపీల నీయ నికారించినందున వారిపై లాటిలు ప్రయోగింపబడెను. అయినను వైదీలందరు కాంతముగ ఉత్సాహముగ నున్నారు. మోటారుబస్సులలో వారినందరిని నెంట్లులు జెయిలుకు తీసికొనిపోయిరి. బొంబాయినుండి రాజమండ్రివరకు ప్రోనూన్ నెక్కడ నిట్లుజరుగలేదనియు, వెంటున్న పోలీసు వారు చాలనుకార్యక జూచిననియు విశ్లేషింపబడినది. (విశ్లేషణ)

మదరాసు శాసనసభ నిర్వికలు

మదరాసు నగరముతరపున అభ్యర్థి
మదరాసు నగరముతరపున రాము సానిక శాసనసభ కొక అభ్యర్థిగా నిలువదలినట్లు ప్రీయుత సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు నేడు మాకు తెలియజేయుచున్నారు.

సైమను కమిషను

సభ్యుల బహిష్కారము

సైమను కమిషను సభ్యులను రాండుటేబిలు సమావేశమునుండి మాక్షనాల్లుగారు బహిష్కరింప నెంచుటచే, కామన్సునభలోను ప్రభువుల సభలోను గూడ ఆగ్రహము వెలుబుచ్చు బడెను. ఛేంబర్లనుగారి విషయమై మరల ప్రశ్నించిరి. కాని రాండుటేబిలు సభ సైమను రిపోర్టును విచారించి దానిని గూర్చి నిర్ణయము గావించు నపుడు, సైమను కమిషను సభ్యులు నిర్ణయకర్తలలో నొకరుగ నుండుటకన్నను అనుచితము వేరుండదు. అయినను, లిబరలు పక్ష నాయకులును కన్సర్వేటివు పక్ష నాయకులును హాహాకారముల నలుపుట వారి సంకుచితదృష్టికి నిదర్శనము. సైమను కమిషను సభ్యులు హాజరుగాకబోయినను, వారి స్థానమును లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్ష నాయకులొకమించి, కమిషను రిపోర్టు విషయమున పోరాడ గలుగుదురు. ఛేంబర్లనుగారి ప్రశ్నకు బదులు జెప్పచు, సైమను కమిషను సభ్యులవిషయమున, తాము ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో గలిసి యోచించిమే నిర్ణయమునకు వచ్చితిమనియు, తమనిర్ణయమును మార్పుటకు వీలులేదనియు, మాక్షనాల్లుగారు ఖండితముగ బలికిరి. సైమనుగారు రయినను స్వయముగ హాజరుగంటుల ఏర్పాటుజేయవలయునని, ఛేంబర్లనుగారు పట్టుదలనూపిరి. లాయడు జార్జిగారి సంగతినే మరియొకవిధముగ చెప్పిరి. పార్లమెంటునభ లెన్నికొనిన సభ్యులను రాండుటేబిలు సమావేశమున జేర్చికొనవలయునని, వీరు గోరిరి. ఇటుల జరుగుచో, సైమను కమిషను సభ్యులందరును ఎన్నికొనబడుదు రని, వీరికి నమ్మకము గలదు.

ఛేంబర్లనుగారు బెదరింపుగ గూడ బల్కిరి. ఇట్టి విషయములందు తీవ్రభేదాభిప్రాయము లుండ గూడదని, చాటిరి. హిందూదేశమునకు సంబంధించిన అన్ని విషయములలోను ఇంగ్లండులో ఏకాభిప్రాయ మే ప్రబలవలెనని, వీరు గోరుట వింతగాదు. ఏతరున నయినను రాండుటేబిలు సమావేశమును నిరుపయోగము గావించుటయే, ఛేంబర్లను ప్రభుత్వాల తలంపని కనిపెట్టవచ్చును. మాక్షనాల్లుగారు ఈ విషయమున మార్పు జరుగ వీలులేదనిరి. ఛేంబర్లనుగారు తమ అసంతృప్తిని వెల్లడిజేసి, అడ్డరక మెంటును గోరిరి. ఏతరున నయినను ఈ విషయమును వోటుకు బెట్టించి, సైమనుకమిషను సభ్యులకు ప్రవేశము గల్గింపవలయు నని, ఛేంబర్లనుగారు పట్టుదల జూపినటుల గ్రహింపవచ్చును. ప్రభు

వులసభలో గూడ రీడింగు ప్రభువుగారు సైమను కమిషను సభ్యులకు రాండుటేబిలు సమావేశము నందు ప్రాతినిధ్య మీయవలయునని కోరగ, ఇండియా సహాయమంత్రియగు రస్సెలు ప్రభువు గారు వీలు లేదని చెప్పిరి. ప్రతికూలపక్షముల వారిని ప్రభుత్వమువారు చేర్చి సంగీకరించినందులకు తృప్తిచెందవలయు ననియు, నింకను మరి కొందరును జేర్చవలయునని కోరుట పాడిగాదనియు, వీరు బదులుచెప్పిరి. తుదకు ఛేంబర్లనుగారి అడ్డరక మెంటు ప్రతిపాదనమునకు ఫల మేమగునో చూడవలయును. ఇటీవల మాక్షనాల్లుగారు పట్టుదల జూపినవిషయ మిది యొక్కటియే.

ఇకనయినను వీరు తుదివరకు తమపట్టుదలను నిలుపుకొందురో లేక లొంగిపోవుదురో చూడవలయును. ప్రతికూలపక్షములవారిని జేర్చికొను విషయమున గూడ, వీరు మొదట పట్టుదల జూపి, పిమ్మట లొంగిపోయిరి. ఇట్టిలాంగు పాటువలన ఫల మేమి గలుగునో, ప్రభువులసభలో బరక్ హాం ప్రభువుగారు రేడిగిన ప్రశ్న సందర్భమున వెల్లడియయ్యెను. సైమనుకమిషనురిపోర్టును రాండుటేబిలుసమావేశమునకు మూలాధారము గావించవలయునని, బరక్ హాం ప్రభువుగారు కోరియుండుట నహజు. వీరు కమిషనులో ముఖ్యసభ్యులు. వీరి యభిప్రాయములే సైమనుగారిని విశేషముగ ప్రేరేపించెనని తలంపవచ్చును. అందుచే, వీరు మరింత పట్టుదల జూపుచున్నారు. రాబోవు సమావేశములో సైమను రిపోర్టు తప్పక చర్చింపబడినను, ఇతర సూచన లేవియు చర్చింపబడవని చెప్పటకు వీలులేదని, రస్సెలు ప్రభువుగారు బదులుజెప్పిరి. సాలిసుబరీ ప్రభువుగారు కన్సర్వేటివుల తరపున ముచ్చటించుచు, సైమను కమిషనురిపోర్టు మూలాధారముగ నుండవలయుననియు, ఇతరసూచనలను విచారించుచో అవి సైమనుకమిషనుసూచనలంత ఆచరణ యోగ్యముగనుండవలయు ననియు, సూచించిరి. వీరియుద్దేశ్యము ప్రకారము, ఇతరసూచనలెవ్వియు పనికిరావనియే. రీడింగు ప్రభువుగారు గూడ సాలిసుబరీ ప్రభువుగారితో నేకీభవించిరి. దీనినిబట్టి రాండుటేబిలుసమావేశమున జేరెడి, లిబరలు, కన్సర్వేటివు ప్రతినిధులు సైమను కమిషనురిపోర్టును మూలాధారముగ జేయుటకు విశ్వప్రయత్నముల గావించెదరని నమ్మవచ్చును. లేబరుపక్షమువారింత కన్నను ముందుకు బోదలచినను, లిబరలు కన్సర్వేటివు ప్రతినిధులు అట్టి ఒడంబడిక గుదురకుండ జేసెదరు. అందుచే, బ్రిటీషు ప్రతినిధులకు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు చోటిచ్చుటచే, మాక్షనాల్లుగారు దీనియుపయోగమును చాల వరకు బోనాడిరి. సైమనుకమిషనుసభ్యులను జేర్చి విషయమునగూడ మాక్షనాల్లుగారు లొంగిపోవుచో, సమావేశోపయోగ మనలే యంతరించును. ఇంతకుపూర్వము, అధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులకు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు చోటుండదని, మాక్షనాల్లుగారు తెలిపియుండిరి. డెయిలుమెయిలు పత్రిక మాత్రము, వీనిగూడ చేర్చికొని తీరవలయు నని గగ్గోలుపెట్టుచున్నది. సామ్రాజ్యమున కంతకును హైందవ సమన్య సంబంధించినది గావున, అధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులుగూడ దీనినిర్ణయమునందు పాల్గొనవలయునని, ఈపత్రిక గర్హించుచున్నది.

ఒకవంక గాంధీ నెహ్రూలతో, నహ్రా జయకరుగార్లు సంధిరాయబారముల జరుపుచున్నారు. ఇంగ్లండులో గావించబడుచున్న సూచనలు కొనసాగుచో వీనికి భంగకరముగ పరిణమింపగలవు. లేబరు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమునకు మేలు నలుపదలచునెడల, సైమనుకమిషను సభ్యులను రాండుటేబిలుసమావేశమునకు రానీయనంతమాత్రమున లాభముండదు. సైమనుకమిషను రిపోర్టును ఈ సమావేశమునందు అనలే విచారించ వీలు లేదనియు ఇయ్యది స్వరాజ్యవిధానమును తయారు చేయుటకు మాత్రమే గూడుననియు, ప్రకటించుట యవసరము. ఇందువలన వీరిపై కన్సర్వేటివు లిబరలు పక్షములవారికి తాత్కాలికముగ ఆగ్రహము కలిగినను, అది తొలగిపోక మానదు. మితవాద నాయకులగు గాంధీ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు గూడ ఈ సంగతినే తెలుపుచున్నారు. సైమను రిపోర్టును పంపించుకొనినగాని, భారతీయులు రాండుటేబిలు సమావేశమున మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడజాలరని, శాస్త్రిగారు స్పష్టపరచిరి. మరియొక సంగతిని గూడ వీరు వెల్లడిజేసిరి. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు గూడ ఈ సమావేశమునందు పాల్గొననియెడల, సమాధానము గుదుర దని, వీరు తెలుపరచిరి. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు దీనియందు పాల్గొనవలయు ననిన, స్వరాజ్యవిధానము తయారుచేయబడు నను వాదనము వెలువడవలెను. గాంధీ నెహ్రూగార్లను ఒక్క ప్రదేశమున నుంచి వారితో సంప్రతించుట మేలని బ్రాక్వేగారు కామన్సునభలో దెలిపిన హితవును, నహ్రా ప్రభుత్వము రాజ్యప్రతినిధిగారి కిదివరకే తెలియజేసిరట. వీరేగాక, ఇతర ప్రముఖులుగూడ కలిసి సంప్రతించుట కవకాశముండవలెనని కోరగ, ప్రభుత్వమువారిందు కభ్యంతరపెట్ట రని తెలియచున్నది. సంధిరాయబారములు ఎంతవరకు ఫలించునో, ఈ సమయమున ఇంగ్లండు ఎంతవరకు దూరదృష్టి జూపునో త్వరలో దెలియగలదు.

శాసనసభల బహిష్కారము

నిన్నటిదినము బొంబాయిలో గూడిన కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు, రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలను పూర్తిగ బహిష్కరింపవలయు నని తీర్మానించినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రస్తుతస్థితిలో శాసనసభలకు బోయి చేయదగిన మేలు గనుపించదు. కాంగ్రెసు నాయకులతో నింకను సమాధానము గుదురలేదు. హైందవ సమన్య పరిష్కారము గాలేదు. ఈ లోపుగ జరిగెడి ఎన్నికలు నిరర్థక మగు ప్రాత సంస్కరణముల ననుసరించి జరుగనున్నవి. ఇంకను ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానముతో తంటాలు పడుట వలన ప్రయోజన ముండదు. దీనికింద మంత్రులు నలుపదగిన మేలు లేదనియు, శాసనసభకు వీరు నిజముగ బాధ్యతవహింపరనియు, అధికారవర్గము వారికి చేయుత నొనగటకు మాత్రము వీరుపయోగపడుచున్నారనియు, స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్టి సంస్కరణములను చేపట్టు నిమిత్తము, ఎన్నికలలో పాల్గొని డబ్బుదండుగ బెట్టుటవలన, దేశదృష్టి స్వాతంత్ర్య సంపాదనము నుండి మరలుట దప్ప వేరు

లాభము గలుగదు. సహకారవాదులయినను, తత్త్వ యస్వరాజ్యమునే కోరుచున్నారు. ఇట్టి స్వరాజ్యవిధానములభించులోపల ప్రాతసంస్కరణములను చేపట్టుట వ్యర్థమని వీరయినను అంగీకరింపకమానరు. కాంగ్రెసు నాయకులతో సమాధానము గుదురుట కవకాశమున్నయెడల, ప్రభుత్వమువారు రాజోపు ఎన్నికలను నూతనసంస్కరణములు వచ్చువరకు నిలిపివైచుట ధర్మమగును. ఈమారు ఎన్నికొనబడువారు స్వల్పకాలముమాత్రమే తమస్థానములందుండగలరు. నూతనసంస్కరణములకు పిమ్మట, మరల ఎన్నికలు జరుగగలవు. అందుచే ఎన్నికలకు నిలుచువారికి వృథా శ్రమదప్ప వేరులాభముగలుగదు. వీరిలో మంత్రిపదవుల నాక్రమింపదలచువారున్నను, అట్టివారు మంత్రులుగ స్వల్పకాలముమాత్రమే యుండగలరు. ఆ స్వల్పకాలమయినను, మంత్రులుగ నుండి చేయగల మేల్కదియు గనుపింపదు. నిర్బంధవిధానమునకు తోడ్పడుటకు మాత్రము వీరి కవకాశము లుండును. ఇటీవల సహకార సంస్థలు కద్దరుకు ప్రోత్సాహమొసగగూడదని, మంత్రిపదమే ఉత్తరువుజేసియుండిరి. స్థానికసంఘములు జాతీయోద్యమమున కేవిధమునను తోడ్పడగూడదని ఉత్తరువుజేసినదియు మంత్రిపదమే. ఇట్టి ఉత్తరువులనే మఱికొంతకాలము వరకు జేయదలచినచో, ఎన్నికలలో పాల్గొనవచ్చును. అటుగాక, భారతదేశము స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యము ననుభవించునపుడు, ఎన్నికలలో పాల్గొని మాతృనేవనలుపదలచినవారికి శాసనసభల బహిష్కారమే కర్తవ్యమగును. సహకారవదులకుగూడ ఈ మార్గమే శరణ్యమగును. ఎన్నికలవిషయమున దేశములో నీనమయమున నెట్టియూత్సాహము గనుపింపదు. అభ్యర్థులుగ నిలిచినవారు దప్ప, ఇతరు లీవిషయమై ఉత్సాహము జూపుచున్నటుల గనుపింపదు. ఇట్టిస్థితిలో ఎన్నికలను వోటరులు బహిష్కరించెద రని తలంప నవకాశము గలదు.

సింధునదివడదలు

సింధునదివడదలు మిక్కుటముగ నున్నవి. రైల్వేలకు గండ్లుపడినవి. పికారుపురము నీటిమధ్య తేలియాడు చున్నది. ప్రజ లీపట్టణమునుండి వెడలిపోయిరి. కారాగృహము మునిగిపోవుస్థితిలో నుండగ, ఖయిదీలు మరియొకచోటికి మార్చివేయబడిరి. పోస్టు ఆఫీసు ఎత్తివేయబడుటచే, ఆపట్టణమునకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుటలేదు. రెండుమైళ్ల పొడుగు కట్ట తెగుటచే, నూటయేబది చదరవుమైళ్లు నీటిలో మునిగిపోయెను. నూరుగ్రామములు నీటిపాలయ్యెననియు, లక్ష ఎకరములభూములకు నష్టము గలిగెననియు, పంటలకును, పశువులకును, భవనములకును మితిలేని నష్టము గలిగెననియు, కోటి రూపాయలకు పైగ నష్టము గలగయుండుననియు, పట్టాకు రాకపోక లాగిపోయె ననియు, వార్తలు వచ్చుచున్నవి. సింధునది వడదలు వచ్చి ఎంతకాలమో కాలేదు. మరల నింత త్వరలో వడదలు వచ్చుట కేమి కారణము గలదో కనుగొనుట యవసరము. ఇట్టి కారణములను వెంటనే నివారించినగాని, ప్రజల యిబ్బందులు తొలగవు. ఈ సమయమున ప్రకృతి బీభత్సముచే పెక్కు పెతల పాలయిన సింధురాష్ట్రప్రజలకు, భారతీయు లన్ని

ప్రాంతములనుండియు తగిన సహాయమును సలుపుట యవసరము. ఇట్టి విషయము సంభవించినపుడే, పరస్పరసానుభూతి గలిగి, మానవప్రేమ ప్రవర్ధిల్లును. సింధురాష్ట్ర ప్రజలు వరసగ నిట్టి బాధలకు లోనగుట వారి దురదృష్టము. నదులన్నియు నొక్కమారు పొంగి పొరలుచు, పట్టణములను పల్లెలను గూడ ముంచివైచుచున్నవి. పరమేశ్వరుడు వీరిబాధలను నివారించు గాక!

కెనడా ఎన్నికలు

కెనడాలో ఎన్నికలకు పూర్వము లిబరలు పక్షము పరిపాలించుచుండెను. ఈమారు జరిగిన ఎన్నికలలో లిబరలుపక్షమువారిోడిరి. కన్సర్వేటివులు గెలుపొందిరి. ప్రధానమంత్రియగు కింగుగారు గవర్నరుజనరలుగారికి తమ రాజీనామా నంపిరి. కన్సర్వేటివుల గెలుపువలన ఇంగ్లండు పట్ల వీరిలో ప్రబలుచున్న విముఖత ఇంకను వ్యాపింపవచ్చును. వాణిజ్యవిషయములందు సామ్రాజ్యాభిమానమును జూపవలయు నను హితవును, కన్సర్వేటివులంగీకరింపరయిరి. ఈ విషయమై ఎన్నికల సమయమున లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్ష నాయకుల మధ్య భేదభావములు వెలుపడెను. కెనడా తనక్షేమమును తాను ముందుగ జూచికొనవలయుననియు, ఇంగ్లండు కెనడాపై అభిమానము జూపుచోమాత్రమే కెనడా ఇంగ్లండుపై అభిమానము జూపవలయుననియు కన్సర్వేటివునాయకులగు బెన్నెట్టుగారు గోరిరి. ఇంతియగాక కెనడాకు బ్రిటీషువారు పలువురు వలసపోవుచున్నారు. వీరిసంఖ్య యధిక మయినకొలదియు, కెనడాప్రజలకు నష్టముగలుగు నని, కన్సర్వేటివులు భావించుచున్నారు. వీరు సలిపిన ప్రభోధము కెనడాప్రజలకు వచ్చినటుల దోచును. వీరివిజయమున కిదియే కారణమై యుండును. కన్సర్వేటివుపరిపాలనము వలన, కెనడాలో భావిపరిణామ మెటు లుండునో చూడవలయును.

బర్మాప్రముఖునకు గవర్నరుపదవి

ఇంతకుపూర్వము సింహాప్రభువుగారు బీహారుకు కొంతకాలము గవర్నరుగనుండిరి. వీరికి పిమ్మట, భారతీయు లెవరికిని గవర్నరు పదవి నొసగియుండలేదు. కొలదిమానములు ఖాళీలు వచ్చినప్పుడయినను భారతీయుల హక్కులు నిరాకరింపబడుచుండెను. మధ్యరాష్ట్రములలో మాత్రము గవర్నరుగారు సెలవుపుచ్చుకొనిన సమయమున ఆపదవిని తాంబీగారు నిర్వహించిరి. ఇప్పుడు బర్మా గవర్నరుగ నర్ ఛార్లెస్ ఇన్సుగారు అనారోగ్యము వలన నాలుమాసములు సెలవుజెట్టిరి. వీరికి బదులు గ, గౌ॥ మాంగుగై గారను బర్మాదేశవాసులు గవర్నరుగ నియమింపబడిరి. ఇట్టి నియామకములవలన, బర్మా ప్రజలకు గాని, తదితర రాష్ట్రప్రజలకుగాని ఎంచదగినలాభము గలుగదు. పరిపాలన విధానము మారనంతవరకు, భారతీయులు ఎట్టి యాన్నతస్థానముల నాక్రమించినను, ఎంచదగిన మేలును సలుపజాలరు.

గిన్వాలాగారి హితవు

టూరిఫ్ బోర్డుకు ప్రెసిడెంటుగ నుండి, ఇటీవలనే ఆపదవిని చాలించుకొనిన, నర్ గిన్వాలాగారు లండనులో నుపన్యసించుచు, ఇంగ్లండు ఇండియాలమధ్య

కాశీనాథుని

నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 102 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

వాణిజ్యము యధేచ్ఛగ కొనసాగవలయుననిన భారతీయుల నద్భావమును బ్రిటీషువారు పడయవలయుననియు, హిందూదేశమునకు పూర్ణ స్వపరిపాలన మొసగవలయు ననియు, హిత వొనగిరి. వీరేగాక, ప్రసిద్ధిపొందిన హైందవవణిక్కు లందరును ఇటులనే కోరుచున్నారు. హైందవవర్తకులు ప్రస్తుతోద్యమమువలన మిగుల నష్టపడుచున్నారని విచారించెడి పాలకవర్గము, అట్టివారు దెలుపుచున్న హితవును గ్రహించి దాని ననుసరించుట మేలగును.

అమెరికను విధానము

హైందవరాజ్యాంగవిధానము అమెరికా విధానము నాదర్శముగ నుంచుకొనవలయునగాని, బ్రిటీషువిధానమును గాదని, ఫిషరుగారు సూచించిరి. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు పూర్వము, కాంగ్రెసు సూచించిన విధానము అమెరికా పద్ధతి ననుసరించెను. అయ్యది బ్రిటీషు విధానము ననుసరింపనందుకు, మాంటూగూగారు తమ రిపోర్టులో నాడేపించిరి. ఇప్పుడు బ్రిటీషు ప్రముఖులు కొందరు అమెరికా విధానము నాదర్శముగ జూపుట వింతగాదా? సై మను కమిషను వారు గూడ, బ్రిటీషు విధానము హిందూదేశమునకు బనికిరాదను భావమును సూచించిరి. వీరికేను ఇతరులు గూడ అనుసరించుచున్నటుల దోచును.

వడుకునూలు ఎగుమతి

వడుకునూలు రవాణాకు తమ కెట్టి అభ్యంతరము లేదని, రైల్వే యధికారులు దెలిసియుండుట నమంజనముగ నున్నది. వడుకునూలును ఆక్షేపణార్హ మగువస్తువు క్రింద పరిగణించుటకు ఎట్టి కారణము గనుపింపదు. ఇకమీద నూలు విశేషముగ తయారగుచున్న తావులనుండి, నేత విశేషముగ జరుగుచున్న చోటులకు రవాణా జరుగుచో, కద్దరు విరివిగ తయారగును. ప్రస్తుతము కలుగుచున్న కద్దరు కటపు త్వరలో సంతరించుననియు, ఆంధ్రదేశమునకు సరిపోయిన కద్దరు ఆంధ్రదేశమునందే తయారగుననియు నమ్మదము.

చెన్నపురి హిందీప్రచార ముద్రాణాలయము

ధరావతు చెల్లింప నవసరములేదని దొరతనమువారు ఉత్తరువు చేయుట మదరాసు, జూలై 30:—చెన్నపురిలో తిరువల్లి క్షేత్రంలోనున్న హిందీప్రచారములో ఆక్షేపణకరములను రాజద్రోహకరములనగు పత్రములను కేటగినిగూడ ముద్రింపనని చెరసాలలోనున్న కీపరు హరిహరశర్మగారు పూచీకత్తు నిచ్చినందున ధరావతు చెల్లింపవలసరము లేదని దొరతనమువారు హరిహరశర్మగారి యేజంటగు శ్రీయుత మోటూరి సత్యనారాయణగారికి తెలియజేసి రని మాకు తెలుపబడెను.

సమాజయకరురాయబారముల పూర్వోత్తరములు

రై. హా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారే ప్రధాన ప్రేరణకర్త

మహాత్ముడును నెహ్రూగార్లును ఇతరనాయకులును కలిసి ఆలోచించుటకు
దొరతనమువారి కభ్యంతరముండబోదు

శాంతిస్థాపనమునుగూర్చి అన్ని దేశములనుండియు మహాత్మునకు తంతివార్తలు వచ్చుచుండుట

జయకరుగారు బొంబాయి చేరుట

బొంబాయినుండి పూనాకు బయలుదేరుట

బొంబాయి, జూలై 30:- నేడు ఉదయమున జయకరు గారు ఆలహాబాదునుండి బొంబాయి చేరిరి. నేడుసాయంత్రము రే గంటలకు బొంబాయినుండి పూనాకువెళ్లిరి. యెరవాడ చెర సాలలో జల్లి మహాత్మునితో సంభాషించి పిమ్మట మరల సిమ్లా వెళ్లెదన.

(ఆ. (వె.) - ఫ్రీ. (వె.)

కాంగ్రెసు నాయకులు కలిసి ఆలోచించుట

దొరతనమువారి కభ్యంతరముచెప్పరని

యాహించుట

ఆలహాబాదు, జూలై 30:- గాంధీమహాత్మునితో కలిసి ఆలోచించుటకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండితజవహర్ లాలు నెహ్రూగార్లును యెరవాడచెరసాలకు తీసుకొని వెళ్ళుటవసరమని సమాజయకరుగార్లు రాజప్రతినిధికి నూచించిరిని తెలియచున్నది. ఇటీవల జరిగిన విషయములనుబట్టి కాంగ్రెసు పార్టీవారు తమ అభిప్రాయములను మహాత్ముని కొని రొండు చేచి లు సభకు తమ ప్రతినిధులను పంపగోరెదలెడల ఆంధ్రులకు ముందుగా చెరసాలలో నున్నట్టియు వెలుపలనున్నట్టియు కాంగ్రెసు ప్రముఖులందఱును కలిసి ఆలోచించవలసియే యుండుననియు ఆంధ్రుల కాంగ్రెసు ప్రముఖులందఱును కలిసి ఆలోచించుటకు దొరతనమువారుగూడ శ్రేష్టి అభ్యంతరమును తెలుపబోరనియును పలువురు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(ఫ్రీ. (వె.)

పండిత మోతీలాలు జవహర్లాలుగార్లు

అనారోగ్యముగ నుండుట

చెరసాలలో సదుపాయము సరిగాలేకపోవుట

ఆలహాబాదు, జూలై 30:- పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని పండిత జవహర్లాలుగారిని ఏ క్లాసులోనే యుంచవలెనని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువుచేసియుండినను చెరసాలలో వారికి సదుపాయము లింకను చాలతక్కువగానే యున్నది. ఆంధ్రులన వారిద్దరి ఆరోగ్యమునగూడ సరిగా నుండలేదు. జవహర్లాలుగారు 10 పానలు తగ్గిపోయిరి. నిద్రపట్టక పోవుటయును ఉబ్బసమును మోతీలాలుగారికి మరల ప్రారంభమైనది.

(ఫ్రీ. (వె.)

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు మహాత్మునకు తంతివార్త నంపుట

గాంధీమహాత్ముడు ప్రత్యుత్తరము నంపుట

పూనా, జూలై 26:- పయనిండు పత్రికకు పూనా విలేజ్లో నేడు పంపిన తంతివార్త.

లండను నగరమునందున్న రై. హా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికిని ఎరవాడ చెరసాలలోనున్న గాంధీమహాత్మునకు రాజప్రతినిధి సంబంధించిన చాల ముఖ్యములగు తంతివార్తలు జరిగినవి తెలియుచున్నది.

గాంధీమహాత్మునితోను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగార్లతోను రామభారములను జూరవలెనను మూడవను మొదట శ్రీనివాస శాస్త్రిగారే చేసి రని తెలియుచున్నది. సిమ్లాలో రెండు శాసనసభ్యుల సభ్యులయ్యి యీనెల 9 వ తేదీన రాజప్రతినిధి యొసగిన ఉపనామము శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు లండను పత్రికలలో సాకల్యముగా పరిచిన వెంటనే దానిలో రాజప్రతినిధి చేసిన సంధియాచనను కనిపెట్టిరి.

సర్వెంట్యు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీకి తంతివార్త

“రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసము నాదరించి దానిని మనము పూర్తిగా నుపయోగించవలెనని” సర్వెంట్యు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీకి శాస్త్రిగారే అధ్యక్షులగుటచే, ఆ సంఘమువారికి తంతివార్త నంపిరి. ఈ వర్తమానమును సర్వెంట్యు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీవారు సర్వే జవహర్లు సప్రూ, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు మున్నగు లిబరలుపార్టీ ప్రముఖుల కందరికిని తెలియజేసిరి.

మహాత్మునకు తంతివార్త

మరియుడుజూలై 26 పిమ్మట శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఎరవాడ చెరసాలలోనున్న గాంధీమహాత్మున కొక దీర్ఘమగు తంతివార్త నంపిరి. భారతీయులకు గౌరవప్రదమురాయభారమును గూర్చియు అది జరుగవలసిన పద్ధతినగుర్చియు శాస్త్రిగారు తంతివార్తలో నూచించిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు దానినిచూచి 24 గంటలసేపు ఆలోచన చేసినపిమ్మట

“నేను భగవత్ప్రేరణకొరకు నిరీక్షించు చున్నాను” అని కడ సంగ్రహముగా శాస్త్రిగారికి మరలతంతివార్త నంపిరి.

ఈ తంతివార్తవలన శాస్త్రిగారికి కొంత ప్రోత్సాహము గూడకలుగుటచే యీ రాయభారమును కొనసాగింపవలెనని భారతదేశమునందలి తన విక్రమలకు మరల తంతివార్త నంపిరి.

శాంతిస్థాపననుగూర్చి ప్రపంచమునందన్ని దేశముల నుండియు మహాత్మునకు తంతివార్తలు వచ్చుట

శాస్త్రిగారిటుల తంతివార్తను పంపిన పిమ్మట దేశభక్తులు లిబరలుపార్టీ ప్రముఖులను సప్రూ, జయకరుగార్లు యీ రాయభారమునకు పూనుకొనిరిగాని యిది నెరవేరునో లేదో అను సంశయము వారి నధికముగా బాధించుచు నేయుండెను. గాంధీ మహాత్ముని నెహ్రూపండితులను సందర్శించుటకు అనుమతి నియ్యవలెనని వారిద్దఱును రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖకు రాజప్రతినిధి అనుకూలముగ ప్రత్యుత్తరము నొసకలయుగాక “భారతదేశము తన వ్యవహారములకు తానే చక్కజెల్లుకొనుచుండగా చూడవలెనని నేను విక్కిలిగా కోరుచున్నాను.” అని గూడ స్పష్టముగా వ్రాసియుండుటచే యీ నాయకుల కిద్దరికిని మంత ధైర్యము కలిగినది.

పండిత జవహర్లాలుగా రంగీకరించెదరా?

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగార్లు రెవురును వీరిలో ముఖ్యముగా పండిత జవహర్లాలుగారు యీ రాయభారము నామోదించినవో గాంధీమహాత్ముగూడ నంగీకరించుట కెట్టి ఆశ్చర్యము నుండవను విషయము అందరికిని తెలిసిన రహస్యమేయై యున్నది. ఆగష్టునెల 7 వ తేదీలోగా సమాధానము కుదురునని చాలమంది యూహించుచున్నారు.

నాగరికతగల ప్రపంచమునందన్ని దేశములనుండియు నుగూడ శాంతిస్థాపననుగూర్చి గాంధీ మహాత్మునకు అసంఖ్యాకములగు లేఖలును తంతివార్తలును వచ్చుచున్నవి. ఇటును భారతదేశములనుండి మిక్కిలి హెచ్చుగా వచ్చుచున్నవి.

పునున్న యింటిన్నేవలలు లీగు అధ్యక్షురాలు మహాత్మునకు పంపిన తంతివార్తలో మిజీవిరోధములను నేను గ్రహించితిని గాన సానుభూతిని కలిగియున్నాను” అని ఆమె వ్రాసెను, అని పూనా విలేజ్లో పయనిండు పత్రికకు తంతి నంపెను.

సమాధానము కుదురవచ్చును

“సమాజయకరు గార్లు రాయభారమును గూర్చి పూనాలోను బొంబాయిలోను ప్రజాభిప్రాయము మొదలు చాల ప్రతికూలముగానే యుండెను గాని అటుపిమ్మట నది మారి పోయినది. మేము గాంధీమహాత్మునితో 9 గంటలసేపు మాటలాడుటకు మహాత్ముడు అవకాశము నిచ్చుటవలననే ప్రజాభిప్రాయమునం దిట్టి అద్భుతముగ మార్పు గలిగినదని సప్రూ జయకరుగార్లే స్పష్టముగా తెలిసిరి. వీరిద్దఱును గూడ చాల ఉల్లాసముగానే యుండిరి. వీరి ముఖవికాసములను బట్టి యాను వీరిద్దరిలో నొకరు మాటల సందర్భమున అప్రయత్నముగా నింకొకరి నుద్దేశించి పలికిన యొక వాక్యము వలనను సమాధానము కుదురునను నాశనమగుగానేయున్నదని స్పష్టముగా నేయున్నదని

ముగా నింకొకరి నుద్దేశించి పలికిన యొక వాక్యము వలనను సమాధానము కుదురునను నాశనమగుగానేయున్నదని స్పష్టముగానున్నది” అని యీ నెల 29 వ తేదీన పయనిండు పత్రిక ప్రకటించెను.

భారత కాంగ్రెసుకార్య సంఘసభ

నేడు మధ్యాహ్నము 5 గంటలసేపు చర్చజరుగుట

బొంబాయి, జూలై 30:- నేడుమధ్యాహ్నము 5 గంటలకు బొంబాయిలో భారత కాంగ్రెసుకార్యసంఘసభ ప్రారంభమైనది గాని సభకు ప్రతికావిలేఖరుల నెవ్వరిని రానియలేదు. ఇది రహస్యముగానే జరుపబడెను. ఈ సభ బొంబాయిలో సాండువారస్టు రోడులోనున్న రామమన్నస్సు భవనమునందు జరిగినది. సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు జయరాంబాబు దోలతరాం, పండిత మదన మోహనమాలవ్య, డాక్టరు హర్దికర్, టి. వీ. కే. షేర్వానీ, దీ ప నా రాయణసింగు, లాలాధునిచందు, మధురాదాసు గార్లు సభకు వచ్చిరి. విలబాయిపటేలు, డాక్టరు బిధునచంద్ర రాయగార్లు రాలేదు. మాలానా అబ్దులకలాం అ జ దు శ్రీయతి కమలా నెహ్రూగార్లు కేపు ఉదయమునకు బొంబాయికి వచ్చెదరు.

శాసనసభల యెన్నికలను బహిష్కరించుట

నేడు మధ్యాహ్నము 5 గంటలు మొదలు రాత్రి 8 గంటల వరకు 5 గంటల సేపు చర్చ జరిగిన పిమ్మట యీ తీర్మానము యేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను. ఈ తీర్మానము నామోదించుటతో నేటికి సభ చాలింపబడెను. కేపు ఉదయమున 11 గంటలకు మరల సభ జరుగును.

వలంటీరులను కావలియుంచుట

ప్రేక్షకుల నెవరిని లోనికి రానియకుండుటకు గట్టి యెర్పాటులు చేయబడెను. వచ్చినవారి నందరిని చాల శ్రద్ధగా పరీక్షించుచు సభ ముగియవరకు గూడ వలంటీరులు కావలికాయుచునే యుండిరి. వీటిలో నెలకొలది ప్రజలు చేరిరి. మధ్యమధ్య జనుధ్యను లొనరించుచు సభ ముగియవరకునుగూడ శాంతముగా ఆసటనే యుండిరి. రాత్రి 8 గంటలకు నాయకులొకరే వెలుపలకు రాసాగిరి. అప్పుడు జయధ్యనులు మిన్నుముట్టినవి.

కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటన

నేడు జరిగిన సభలో మొదట మామూలు వ్యవహారములు కొన్ని పరిష్కరింపబడును. పిమ్మట యాదినవను వివరింపబడిన తీర్మానము యేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

“భారత కాసన సభను రాష్ట్రీయ కాసన సభలనుగూడ పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెనను తీర్మానము గత డిసెంబరులో లాహోరులో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు మహాసభలో నామోదించబడినందునను యిప్పుడు జరుగుచున్న సమిష్టి సత్కార్యమును అధికోత్సాహముతోను దీక్షతోను కొనసాగించుటయందే దేశీయులందఱును తమ యావచ్చుకొని నినియోగింపవలసి యొన్నందునను, దేశీయులెవ్వరును యే కాసనసభల యెన్నికలకునుగూడ అభ్యర్థులుగా నిలువనూడదు. అభ్యర్థులుగా నెవరైన నిలచిననుగూడ వారికి వోటు యివ్వనూడదు. త్వరలోనే జరుగనున్న కాసనసభల యెన్నికలలో ప్రోక్షముగ నైనను ప్రత్యక్షముగ నైనను యేరితైనను దేశీయులెవ్వరునుగూడ పాల్గొననూడదు అని యీసభవారు దేశీయులందరిని కోరుచున్నారు. అభ్యర్థులుగా నిలువగోరువారలు నిలువకుండునట్లును వారికి వోట్లరియ్యగోరువారు వోట్ల నియ్యకుండునట్లును చేయుటకుగాను వీలైన చోట్లను అవసరముగలిగినచోట్లను శాంతియుతముగా పికెటింగు చేయుట మున్నగు సక్రమపద్ధతులనున్నట్టిని తమ తమ ప్రాంతములలో నవలంబింపవలెననిగూడ యీసభవారు దేశీయనందలి అన్ని కాంగ్రెసు సంఘములను కోరుచున్నారు.

సత్కార్యమును తీవ్రముగా సాగించుటను గూర్చియు నుపన్మల నిరాకరణమును గూర్చియు నుగూడ సభ వారలో చించిరిని తెలియుచున్నది. ఈ సభ యింకను రెండుమాడు రోజులవరకును జరుగును. (ఆ. (వె.)

వల్లభాయిగారి బసలోనే సభ జరుగుట

సర్దారు వల్లభాయిగారి రెవురు రామమన్నస్సులోనే సభ చేసియున్నారగాన అచటనే కార్యసంఘసభ జరిగినది. విదేశ వస్త్రముల దుకాణములను సారాదుకాణములను తీవ్రముగా బహిష్కరించుటనుగూర్చిగూడ ఆలోచనలు జరిగెనని తెలియుచున్నది.

పండిత మాలవ్యాగారు కాంగ్రెసు

వైద్యశాలను మూచుట

నేడు పురయమున పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు బొంబాయి రాగానే కాంగ్రెసు వైద్యశాలనువల్లి ఆచట చికిత్సనందుచున్న కాంగ్రెసువలంటీరులపట్ల గాఢముగ సానుభూతిని వెల్లడించిరి.

మాతృదేశ సేవకొరకు రణరంగమున గాఢపడిన వలంటిరులను శేను చూచింది. ఈ వైద్యశాలలో పనిచేయుచున్న డాక్టరులు ముక్కుగువారి నందరిని శేను మిక్కిలి ప్రశంసించుచున్నాను. పరిశోధనము వచ్చినపుడు మాతృదేశముకొరకు యెట్టి మహాశ్యామమైనను చేయుటకు వినదియని ధీరులగు యువకులు లక్షలకొలదిగానున్నారని గ్రహించగలిగినందులకు శేను మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. ఇది ప్రస్తుతకాలమునందు కలిగిన గొప్ప శుభసూచనయనియే శేను తలచుచున్నాను. ఈ ధీరులొసరించినపత్యాగహము సఫలమగునుగాక అని శేను భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను. అని మాటవ్యాసారు వైద్యశాలలోని ప్రేక్షకుల పుష్కములో వ్రాసిరి. (ప్రే. ప్రె.)

నిన్న కాంగ్రెసు కార్యసంఘం సభ జరిగిన రాయచోటి నగరము కి. తే. నేటు మనుకుకు చగలాలగురించి.

కాంగ్రెసు ముఖ్యుల నిర్బంధములు

భారత్ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయములోని లెక్కలు

అహమదాబాదు, జూలై 30:— భారత్ కాంగ్రెసు కార్యసంఘం సభ్యులను గత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను మొత్తము 21 మందిని చెకసాలలకు పంపబడిరి.

30 కాంగ్రెసు సభ్యులును అనుబంధ సభ్యులును ఆక్రమసంఘములుగా ప్రకటించబడెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలోని నవయావన భారత్సంఘములు ప్రకటించబడెను. కాని యీ 30 సభ్యులలోను నవన సభ్యులు చేరి యుండలేదు.

భారత్దేశమున 100 ప్రదేశములలో 144 వ కెక్స్ ను అనుబంధ పెట్టబడెను.

నజరాత్తులో యిప్పటివరకు 961 మంది శిక్షించబడిరి. (ప్రే. ప్రె.)

మంత్రిదేశముఖుగారి రాజీనామా

నిన్న సంగీకరించబడెను

నాగపూర్, జూలై 28:—ఆర్. ఎం. దేశముఖుగారు తమ మంత్రిపదవికిసంగిన రాజీనామా అంగీకరించబడెను. నేటినుండి ఉద్యోగమునీడెరి. గౌ. రా. బి. సి. బోసు గారు రెండవమంత్రి ఇతరులను ప్రతిపది చేయుచున్నార. (ఆ. ప్రె.)

పైన్సుకాలేజి మూయుట

నాగపూర్, జూలై 30:—విద్యార్థులు తరమగ హర్షాభి జరుపుచు, కాలేజి నిబంధనలకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నందున, పైన్సుకాలేజి మూయబడెను. తిరిగి ఎప్పుడు తెరువబడునో తెలియదు. రాబద్దసను మెడికలుస్కూలు మూయబడినవిషయ విద్యార్థులు వైద్యసహాయసంఘముగ శేర్వడి. కాంగ్రెసు ఉద్యమమునందు పాల్గొనువారికి అన్ని విధముల సహాయముజేయుటకు నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రతికా నిరోధము

ధారావరం జూలై 27:— బగలుకోటయందు కన్నడిగయను సుప్రసిద్ధ జాతీయ దివప్రతికట ధరావత్తు కొరినందున నిలచిపోయెను.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ ప్రకటన

ఇందుములమున ప్రజలకు తెలియబరచడ మేమనగా పనులు (వర్కు) ప్లాండింగ్ కమిటీవారు క్రిందదెలుపుబడిన పనులలో చార్జీలను నిర్ణయించుచు తీర్మానించి యున్నారు. సవరు రేట్లు 24-7-1930 తేదీనుండి యములలోనికి వచ్చి యున్నవి:—

1. సప్లయలను మనివేయుటకు (చెడగొట్టించుటకు)	రూ 1
2. కార్పొరేషన్ వారి నీటియంత్రములను సవరణలకు లతో మరల కలిపినందునగాను	రూ 1
3. మీటరును యెర్పాటు చేయుటకు	రూ 60
4. మీటరును పూర్తిగ తొలగించుటకు	రూ 5
5. మీటరును మార్పుచేసినందులకు	రూ 10
6. ప్రయివేటు హౌస్ డెంటును సంవత్సరమునకు హౌస్ డెంటు	రూ 1 కి రూ 12

కార్పొరేషన్ ఆఫ్ మద్రాస్ ఇ. కాన్రెన్ సిక్రెట్, వర్కు డిపార్టుమెంటు కమిషనరు. మద్రాసు 25 జూలై 1930.

స్థానిక వార్తలు

దీపములు వెలిగించు కాలము:— శుక్రవారము, ఆగస్టు 1 వ తేదీ సాయం. 7-6 గం. శనివారము, 2 వ తేదీ సాయం. 7-6 గం.

ఎన్నికలకు అభ్యర్థి:— వి. వి. రాఘవయ్యగారు బెజవాడ మునిసిపల్ చంఘ సభ్యులు కృష్ణాజిల్లానుండి మదరాసు కాసనసభకు అభ్యర్థిగ నిలువసెంచిరి. (ప్రే. ప్రె.)

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు:— రాజోపు ఎన్నికలలో శ్రీ యుత జి. రామేశ్వరరావుగారు, బి. పి. బి. యల్. వెనుక యం. యల్. సి. అనంతపూరు అసెంబ్లీ సభకు, చిత్తూరు, దత్తమండలముల నియోజకవర్గము తరఫున అభ్యర్థిగా నిలచెదను.

జూలై 28:— తేదీ మా పత్రికయందు 12 పుటలలో ప్రకటించబడిన పన్ను వేలం ప్రకటనలో నియ్యగడ్డ శిథిరాముయ్య రాలు అనుటకుమారుగ శిథిరాముయ్యగారు అని ప్రకటించబడెను. గనుక మా పాఠకముహూళయులు సవరు సవరణను గమనించ ప్రార్థితులు.

స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనశాల:— మద్రాసు స్వదేశీ సంఘమువారు నిన్న సాయంకాలము గోకలేపాలనందు జేసిన సభలో, మాంటురోడ్డునందును మద్రాసు మహాజనసభ హాలులో సిర్దుగ ఒక స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనశాల స్థాపించుటకు తీర్మానించిరి.

80-7-30 తేదీ మాదనపత్రిక 9 వ పుటలోని లండన్ ప్రీమింగ్ కంపెనీ వారి ప్రకటనలో కొన్ని పత్రికలలో మాత్రం ఫేమస్ హెవ్వికోల్లు ప్లాటింగ్ మాడాయిక్ ఇంజనులు యవటకు బదులుగ ఫేమస్ హెవ్వికోల్లు ప్లాటింగ్ మాడాయిక్ అని మాత్రము ముద్రితమగుటచే పాఠకముహూళయులు సవరు సవరణను గమనించ ప్రార్థితులు.

రాకపోకలు:— శ్రీ విద్యాసాగర పాండ్యగారు నిన్నరాత్రి బొంబాయికి వెల్లిరి. రామదాసు పంతులుగారు నేటి ఉదయమున పూనాకు వెల్లిరి.

గౌ. డా. ముబ్బరాయ్ గారు కుంభకోణమునకి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

బి. పి. వాడియా, రాత్రిపాఠశాల, ప్రారంభోత్సవము:— వెనుక మద్రాసు కార్మికసంఘాధ్యక్షులుగ నంజిన శ్రీ బి. పి. వాడియాగారిపేర ఉచిత రాత్రిపాఠశాల రేపు, సాయంకాలము 5-30 గం. కుక్కురోడ్డు నెం. 45 గృహమున (పెరబూరు బ్యాంకు) ప్రారంభించబడును. కార్మికపక్ష ప్రముఖ నాయకులు, అభిమానులు ఉపగమించెదరు.

చెన్నపురి శాసనసభ ఎన్నికలు:— రాజోపు ఎన్నికలలో చెన్నపురి కాసనసభకు, శ్రీ పి. శివరావుగారు, బల్లారిజిల్లా మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గము తరఫున, మరల అభ్యర్థిగా నిలుచునట్లులు చెపుచున్నారు.

రాజోపు ఎన్నికలలో చెన్నపురి కాసనసభ శ్రీ కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారు చెన్నపురి మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గము తరఫున అభ్యర్థిగా నిలచెదరు.

స్వదేశీ అడ్వర్టైజుమెంట్ పత్రిక

మద్రాసు, జూలై 31:—మద్రాసు స్వదేశీసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నిన్న సాయంకాలము గోకలే హాలునందు సభజేసి "స్వదేశీ అడ్వర్టైజుమెంట్" అనుపేర ఒక ఆంగ్ల మాస పత్రిక ప్రారంభించుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ మాస పత్రికయొక్క ప్రథమసంచిక ఆగస్టు 15 వ తేదీని వెలువడునట్లు ఉహించబడుచున్నది. ఈ పత్రికను నడుపుటకుగాను శ్రీయుతులు కే. యల్. వెంకట్రాసున్, యం. పి. (ప్రధాన సంపాదకులు) యల్. యల్. శ్రీనివాస అయ్యగారు, యం. పి. బి. యల్. హిల్లావుడే సతిగార్లు కల సంపాదకీయవర్గము నిలుపింపబడెను. ఈ పత్రికకు సంవత్సరమునకు చందా 1 రూపాయి.

సం|| రాష్ట్రముల రాజకీయ ఖైదీలు

అహమదాదు, జూలై 30:—సం|| రాష్ట్రములలో వివిధ మండలములందు రాజకీయ ఖైదీలు 38 గురువారము జూలై 22 వ తేదీనకి తుమాపణకొరి, చెండేష్వరకు సత్త్రి వర్తన గల్గియుండుమని పూచీపడి విడుదలై రని గవర్నమెంటు వారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు స్వదేశీ ప్రదర్శనము

ఆగస్టు 1 వ తేదీ కూడ జరుగునట్లులు

నిశ్చయించబడెను

మద్రాసు స్వదేశీ ప్రదర్శన సభ్యులు వారు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న చెన్నపురి స్వదేశీ ప్రదర్శనమును, మరియొకరోజు ఆగస్టు 1-వ తేదీనికూడ జరుగునట్లులు నిశ్చయించిరి. తగ్గింపబడిన రేట్ల, అనగా పెద్దవారికి 2 ఆణాలును, పిల్లలకు 1 ఆణా ప్రవేశమును చార్జీచేయబడును.

బహుమతుల నొసంగుచినము:— రాజోపు ఆగస్టు 2-వ తేదీని, గోకలేపాలనందు ప్రదర్శనవస్తువులకు బహుమతు లొసగునట్లు స్వదేశీ ప్రదర్శన సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుకి బహుమానము

ఉదకమండలం, జూలై 31:—పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు గౌ. జి. చి. డా. సా. హే. బు. గారును, వారి దళము సము ఇన్ స్పెక్టరు, విదురురు పోలీసు కనిస్టేబులును నేలంజిల్లాలో కొమరపాత్యేయనందు అల్లరల సమయమునందు జులై 19 వ తేదీన ప్రతీప్త నీరుముగ దైర్యముతో ప్రవర్తించినందుకు ప్రభుత్వమువారు బహుమతిగ రెండు నెలల తీతము యివ్వదలది.

గేటు పన్నులను తీసి జేయుటకు ద్వై 2 చిహ్ని ప్తను ప్రాసు గారు ప్రాని క ప్రభుత్వ కాళికార్యదర్శి యిదివరకు తయారజేసిన చిత్తుపట్టుమును, యీ రాష్ట్రములో మోటారుబండ్లపై ప్రావింషియలు పన్ను వసూలుచేయుట కనుకూలముగ నుండునట్లు సరించబడుచున్నది. (స్వ. వి. తం.)

ధర్మవరంతాలూకా కల్లుదుకాణముల పాటలు

నిరుటిధరలు సగముకంటె తక్కువ తగ్గిపోయినవి

ధర్మవరం, జూలై 31:—నిన్న ధర్మవరం తాలూకా కల్లుదుకాణముల వేలంపాటలు జరిగినవి. లెంపరెన్స్ కమిటీవారి ప్రచారకులును, కాంగ్రెసుసభ్యులు సగు శ్రీయుతులు కల్లూరు నుబ్బారావు, పల్నూరు రామచంద్రగారలు అనంతపురమునుండి యిచ్చటికివచ్చిరి. తాలూకాకచ్చేరి యెదుట జాతీయపతాకము నెలకొల్పి వారు దుకాణముల వేలంపాటలో ఎవ్వరును పాల్గొన గూడదని యుపన్యసించిరి. చాలసేపటివర కెవ్వరును పాటకు వెళ్లలేదు. వేలంపాటలు చాల కష్టముమీద ముగిసినవి. తాలూకా మొత్తముమీద కంట్రాక్టు ధరల మొత్తము నిరుటి ధరలలో సగమైన నుండెను. ధర్మవరం దుకాణము నిరుడించు మించు రు 1500 లకు పాడబడెను. ఈ యేమదానిపై రు 780 లు మాత్రమే వచ్చినవి. (స్వ. వి. తం.)

2 నాటకములు మాత్రమే బెజవాడ శ్రీ దుర్గా అమెచూర్పువారు రాయల్ థియేటరునందు 31-7-30 గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు శ్రీ కృష్ణ తులాభారము 1-8-30 శుక్రవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు రత్నావళి

నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.

శ్రీయుత యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు:

శ్రీకృష్ణుడు, వత్సరాజు.

శ్రీయుత కపిలవాయి రామనాథశాస్త్రి:— నారద మ. శ్రీయుత ఉప్పలూరి సుంజీవరావుగారు:—నత్తభామ. శ్రీయుత కె. రఘురామయ్యగారు:— రుక్మిణి.

టిక్కెట్ల ధరలు:— రు. 4, 3, 2, 1 ఆ. 8.

1, 2 వ తరగతి టిక్కెట్లకు టిక్కెట్టు 1 కి ఆ 3 పత్యేకముగా చెల్లించిన టిక్కెట్టు రిజిస్ట్ర చేయబడును.

విదేశీవార్తలు

రాండుటేబిలు సభ

నైమనుకమిషనుకు ప్రాతినిధ్యము

పీలులేదని ప్రధానామాత్యుడు వ్యక్తీకరించుట
(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—కామన్సుస్థలలో సర్ ఆస్టిన్ చాంబర్లెనుగారికి ప్రత్యుత్తరము నొసగుచు రాండుటేబిలు సభలో నైమనుకమిషను ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి ప్రధానామాత్యుడు ఇట్లు చెలిపెను. ఈవిషయమును ఇండియా ప్రభుత్వము తో సాకల్యముగ ఆలోచించితిమి. ఈ సభలో ప్రవేశపెట్టబడు ప్రతివిషయమునుగూర్చియు సభ్యులకు కావలసిన దాని సంతులన పూర్తిగ జీవరిశించుటకు అవకాశముండును. నాంది నిపుణుల సలహాను సంగతులన్నియు చెలిసినవారి యభిప్రాయమును గడించుటకు ప్రభుత్వమువారు శక్తివంతమైన ప్రయత్నించెదరు. ప్రభుత్వమునకును పార్లమెంటు ప్రతినిధులకును నైమనుకమిషనులలో ఏ సభ్యుడో లేక సంగతి సందర్భములను చెలిసి మంచి అనుభవముగల వారు మరితరులలో లభించక మానరు.

తనకు కావలసిన దీ విషయముగాదని చాంబర్లెనుగారిని. ప్రభుత్వమువారు రాండుటేబిలు సభకు సర్ జాన్ నైమనుగారు వచ్చునటులజేసిన తనకు తృప్తికరముగ నందునని చాంబర్లెనుగారు రిని. కావలసినపుడల్లా నైమనుగారి సహాయము లభించవలెనని.

లాయిడ్ జార్జిగారి సలహా

రాండుటేబిలుసభలో ఆలోచించు విషయములనుగూర్చి నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటులో ప్రభువులు, కామన్సుస్థల వారిచే ఏ గ్రేనుముగ ఎన్నుకొనబడిన వారిని రాండుటేబిలుసభా ప్రతినిధులుగ నియమించిన బాగుండునని లాయిడ్ జార్జిగారు నూచించిరి.

ఇది పూర్తిగా ఇంకొక విషయమని మాన్ గాల్డూగారు రిని. సభవారికి సలహా గావలసినచో వారికిది లభించునని మరల మరల బాంకేమాన్ గాల్డూగారు రిని. బ్రిటిషు ప్రతినిధులు సలహాను గోరెనచేసి వారికిది లభించును.

సామ్రాజ్యసభ అయినపిదపగాని రాండుటేబిలుసభ నమంబకు వరకు సమావేశముగాదని మాన్ గాల్డూగారు రిని.

ప్రభుత్వ నిశ్చయమును మరల చెలుపుట

నిన్ను చెప్పిన ప్రతినిధులకంటె ఇతర ప్రతినిధులను నియమించుటకు పీలులేదని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొని రిని మాన్ గాల్డూగారు వ్యక్తీకరించిరి.

ఇంత ఘట్టమునువిషయమునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లేకుండ వలెనని ఆ తుర్బుడు చున్నాడనని చాంబర్లెనుగారు రిని. రాండుటేబిలుసభ కంతకు నైమనుకమిషను నకల సలహా లభించునటుల జేయవలెనని చాంబర్లెనుగారు నుడిపిరి.

తాను చెలిసినదానిని జనదాట పీలులేదని మాన్ గాల్డూగారు రిని. రాండుటేబిలుసభకు ముందు పార్లమెంటు మరల ఒకసారి సమావేశమగును. చాంబర్లెనుగారికి మాన్ గాల్డూగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

చాంబర్లెనుగారి అసంతృప్తి

మాన్ గాల్డూగారి ప్రత్యుత్తరము చాంబర్లెనుగారికి అసంతృప్తికరముగనున్నది. పార్లమెంటును ప్రస్తుతము ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు ఆపుజేయవలెనని తీర్మానము నుపపాదించెనని చాంబర్లెనుగారు రిని ఇట్లు చేయుటకు నిబంధనలు అంగీకరింపనదనెదని చెప్పుకొనించెదమని అధ్యక్షుడు చెలిపెను.

రాండుటేబిలు సభకు బ్రిటిషు ప్రతినిధులలో నైమనుకమిషను ప్రతినిధునిగూడ జేర్చవలెనని రికింగు ప్రభువు గట్టిగా యడిగెను.

ప్రతిపక్షులనుగూడ సభలో చేర్చుటచే ఇది చాలు ననియు ఇతరులను నియమించరాదనియు రిస్సెలు ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

దొమినియనుల ప్రతినిధులు

రాండుటేబిలుసభకు దొమినియను ప్రభుత్వములవారు గూడ తమ ప్రతినిధుల సంపవలెనని ప్రభుత్వము గోరవలెనని ప్రధాన వ్యాసమును డెయిలీమెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. సామ్రాజ్యముయొక్క భావిభాగ్యదము మంతయు పరిపూర్ణ అభివృద్ధిపరుచు గొప్ప దొమినియను ప్రభుత్వములు తమ ప్రతినిధులను తప్పక బంపవలె ననుచున్నది.

సామ్రాజ్యసభా కార్యక్రమము

(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—సామ్రాజ్యసభలో అంతర్జాతీయ సంబంధములు విదేశాంగ విధానము, రక్షణము, కాంతి, మన్యవర్తి పరిష్కారము, ఆయుధవిసర్జనము, ఆర్థిక విషయములు ముంకములు, ధరలను ఒకే విధముగ నిర్ణయించుట ఒకసారి విస్తారముగ కొనుట అంతర్జాతీయ వర్తకాభివృద్ధి, సహకారము, స్వతంత్రపరిశోధన, ట్రాన్స్ పోర్టు, రైల్వే కలసాకార్యములు నాకా వైమానిక ప్రచారము సముద్రతంతులు వాయు వాహనముల గూర్చి చర్చించెదరని మాన్ గాల్డూగారు రిని.

గార్వాల్ బందీల శిక్షలు

పునర్విమర్శన

(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—గార్వాల్ బందీల శిక్షలను పునర్విమర్శన జేయుటకు అవకాశముండునాయని ఫెన్స్ డి బ్రాక్స్ గారు, రక్షణ సైనిక వ్యాయస్థానముచే విధింపబడిన శిక్షలన్నియు అపుడపుడు పరిశీలించబడిన పనియు అటులే వీరి విషయములు గూడ జేతురనియు చెప్పు గారు రిని.

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు

భారత దేశపరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—ప్రెండున్నూవునువారి నుద్దేశించి యువపత్రికనించుచు, శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు రిట్లు నుడిపిరి:—భారతదేశపరిస్థితులు అంగ్లేయులకు చాలమందికి తెలియవు. ఇండియాలో అధికారులు నిరంకుశులు. బాధ్యతను రింపరు. మనకు ప్రభుత్వమువారు సహ విరోధులుగనే ఉన్నారు. అనగా మన ఆశయములకు ప్రతికూలుధగ నున్నారు. మన ఆశయములను గూర్చి మన సిద్ధి మాటాడరు. రాండుటేబిలుసభలో నైమనుకమిషనుకు పూర్తిగా ఉపేక్ష జేయవలెను. ఆసభలో వాదములకు అవకాశములేదు. వ్యాయమును కలగజేయుటకే ఆలోచింపవలెను. సమ్రాజ్యముకు రాయబారులచే కాంగ్రెసుపక్షమువారు రాండుటేబిలుసభలో పాల్గొనుటకు పీలు నని ఆశించెదను.

లండన్ నాకాదళ ఒడంబడికను సార్వభౌముడు సమ్మతించుటచే తరువాయిగ నున్నది.

మద్యపాన నిషేధము

ఇండియాలో మద్యపాన నిషేధముకొరకు భారతీయులు పడుచున్న శ్రమను క్యాంక్షన్ మండిరమున మద్యపాన నిషేధసంఘమువారు కొనియాడిరి. గ్రేటు బ్రిటనులో నన్ను సంఘములు భారతీయులపట్ల సాహభూతిని జూపి కోర్కెదడలే ననిరి.

ఈజిప్టు దేశము

కార్మిక ప్రభుత్వ విధానము

చర్చిలుగారు ఖండించుట

(రూటరు)

లండన్, జూలై 29:—కామన్సుస్థలలో విదేశాంగ మందిపులను చర్చించినపుడు ఈజిప్టులో కార్మిక ప్రభుత్వ విధానము బాగులేదని చర్చిలుగారు ఖండించిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులకంటె నిరుడే నెచ్చుదిగ ఈజిప్టు పరిస్థితులు లండన్ నుండి. ఈజిప్టులో విదేశీయుల ప్రాణములను సాక్షునకును తాము బాధ్యతను వహించితిమనియు ఈ విషయమై విదేశీ బాతులవా రెవరును మమ్ములను ప్రశ్నింపలేదనియు మాన్ గాల్డూగారు ప్రత్యుత్తరమునిడిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులంజేసి ఈజిప్టునుండి బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు వెడలిపోవు నని. ఈజిప్టు బ్రిటనుతో ఒడంబడికను జేసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నచో ఇదివరలో జెప్పినటులే చేయ నున్నారని మాన్ గాల్డూగారు రిని. ఈజిప్టునుండి బ్రిటిషు పటాలములను తీసివేయబాటుని డాల్టను గారు రిని.

ఇండియాలో కార్మికులలో విద్యను వ్యాపింప జేయవలెనని చుర్చి సతి లండన్ నుండి ప్రస్తావించుచు చెలిపెను. కొందరు కార్మిక పార్లమెంటు సభ్యులు త్రాగుచున్నారనియు లంచమును దినుచున్నారని క్యాండంసభ్యుడు చెప్పిన తీర్మానమును ఒక సంఘమునకు విచారణనిమిత్తము బంపిరి.

కనడా ఎన్నికలు

కన్సర్వేటివుల విజయము

మెకంజీకింగు గారి రాజీనామా

(రూటరు)

అట్టవా, జూలై 30:—విల్లింగ్ ట్రాన్స్ ఫరునకు మెకంజీకింగుగారు తమ ప్రధానామాత్యుపదవి రాజీనామా సందజేసిరి. కొత్త ప్రభుత్వ మేర్పడిన వెంటనే తాము నిష్క్రమించెదమనిరి.

ఫలితములు

కన్సర్వేటివులు	సభ్యుల సంఖ్య.
లిబరల్స్	186
యునైటెడ్ పార్టీస్	85
ప్రాగ్రెసివులు	10
కార్మిక పక్షము	2
స్వతంత్ర పక్షము	8
లిబరల్ ప్రాగ్రెసివులు	2

చీనాలో కమ్యూనిస్టుల

దుండగములు

(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—చాంగ్ నానగరమును ఇటీవల రెడ్డు పట్టుకొనిరి. కమ్యూనిస్టులు తమకని తీర్పుకొనుచున్నారు. నగరమును తగులబెట్టిరి. ఏలు విశ్వవిద్యాలయము ప్రభుత్వ భవనములు, క్రైస్తవత ప్రచారకుల సొత్తులు, వర్తక భవనములు పరశు రామ ప్రీతి చేయబడినవి. ఒక్క పోస్టాఫీసు ఆస్పత్రి మాత్రము మిగిలినవి. వీటిదరికిరా లేదు. రెడ్ సైన్యములు అదేవనిగ దోచుకొనుచున్నారు. శ్రమింతులను విధించుచున్నారు. గవర్నరు సోదరుని, ఇతర అధికారులను ఘోరముగ జంపిరి. వేలకొలది ప్రజలు భయకంపితులై పారిపోయిరి. విదేశీయులు చాలమంది బ్రిటిషు ఆమెరికను యుద్ధనౌకలలో వెడలిపోయిరి. కొందరు మత ప్రచారకులు మరికొందరు మాత్రము అచటనే యుండిరి. వీరిని బట్టుకొన్నవారికి బహుమతి నిచ్చెదమని రెడ్డు ప్రకటించుచున్నారు. వీరిని బట్టుకొని వారిని డబ్బు ఇచ్చినగాని వదిలిపెట్టదలచుకొన లేనట్లు తెలియుచున్నది.

బొంబాయి, జూలై 29:—“రివోల్ట” పత్రికాసంపాదకులగు శ్రీయుత రత్నల్ గారు జీవ ఉస్మానుగారిని పోలీసువారు శ్రీ. ప్రా. కొ. 108 సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేసి రిమాండులోనుంచిరి. రివోల్ట పత్రిక సవరణకు భారతసభవారిచే సాపింపబడినదనియు, న్యూస్ పీట్ అర్డి నెన్సును ఈ పత్రిక వారు ఉల్లంఘించిరినియు తెలియుచున్నది.

(అ. వె. సైమన్.)

నోటిసు

వారంటు యిలాకా

బెజవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

యే॥ డి॥ ము॥ కోర్టు ఫయిలు O. S. 689/24.

యే॥ డి॥ ము॥ కోర్టు ఫయిలు A. S. 190/26.

వాది:—కాకాని కోటయ్య.

ప్రతివాది:—వంకడూరు వెంకటసుబ్బారావు

నదరు నెంబర్లలో ప్రతివాదికి వాది యిత్త

వలసిన ఖర్చులకుగాను వాదీ తాలూకు అన్నవరం

గ్రామములోని భూములు నదరు కోర్టువారిద్వారా

జప్తు కాబడి Sale Notice నిమిత్తము 15-8-1930

నం॥ రం॥ కు వాయిదా అయియున్నది. వాయిదా

నాటికి వాది హాజరుకానియెడల Ex parte చేసి వేలం

జరిగించడముగును.

బెజవాడ, } చెరుకుపల్లి పట్టాభిరామయ్య,

28-7-30. } ప్రతివాది ప్లిడరు.

జాబులు

కలపర్రు-తాళిమూడి

వై. గ్రామములలో సహారాజీ రోలారు డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభలు జరుపబడినవి. ఆ సభల గ్రామములలో రైతులు చాలమంది హాజరయ్యిరి. కా సన తిరస్కారమును నిరసించుచు శ్రీయుత పి. వారాయన రావుగారు, కలపర్రు సీతారామచంద్రరావుగారు, నోరి వెంకట్రామయ్యగారు, జి. వెంకటకృష్ణయ్యగారు, యేలూరు తాలూకా తహశీల్దారు శ్రీపతి పున్నయ్యపంతులుగారు, ఉప స్వర్గించిరి. సభలు జయప్రదముగా జరిగినవి.

కలపర్రు సీతారామచంద్రరావు,
కలపర్రు గ్రామ పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు.

గొల్లలమూడి

27-7-1980 వ తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలకు కాకినాడ డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి రస మహారాజశ్రీ వరదా వెంకటరమణయ్య నాయుడుగారి ఆధిపత్యముక్రింద తూర్పుగోదావరిజిల్లా గొల్లల మూడిగ్రామములో ఒక పెద్ద సహకారసభ జరిగెను. అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు, కాకి నాడ తాలూకా తహశీల్దారువారు తదితరులను సభకు విచ్చేసిరి. చాలమంది వ్యవసాయదారులు, గ్రామోద్యోగీయు లును కూడ సహాజీమైరి. ఉపస్థాపనముల్నివారిలో అయ్య గారి తిరుపతిరాజుగారు పంచమజ్జీ సార్యభౌమునివిద పద్యములు చదివియు, బ్రిటిషుపాలనవలన లాభములనునందించిన కష్టానించీయు రాజభక్తిని కనబరచి ప్రజలను ఆనందింప జేసిరి.

తల్లాప్రగడ రామారావు.

గంగవరము

27-7-80 తేదీ మధ్యాహ్నము 10. 2½ లు లగా యుక్తు 4½ వరకు రామచంద్రపురం తాలూకా గంగవరం గ్రామ ములో "ప్రజాపక్ష సంఘము"వారు ఒక సభను యేర్పరచి నారు. మ-రా-శ్రీ కస్తూరి సత్యనారాయణగారు, యం. నూర్యనారాయణమూర్తిగారు, యస్. వాగభూషణమూర్తిగారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువలన గతినటువంటి సాకర్యములను, దేశాభివృద్ధియును విఫలముగా ముచ్చటించి గంభీరపర్యాప సముగావించినారు. స్వరాజ్యమును పొందుటకు అర్హత మనకు కలిగియుండల, కోరదగిన రీతిగా స్వరాజ్య మభిలషింపబడవలె ననియు, కాపనోల్లంఘనమువల్ల యెన్నటికి స్వరాజ్యసంపాదనము కానీరదనియు, చెలిపిరి. కాపనోల్లంఘనమువల్ల స్వరాజ్యము వచ్చినను, దౌర్జన్యముతో కూడి నానాభాతులవారు మనస్వర్థులుకలిగి అరాజకమై ప్రజాభివృద్ధియులగుంటుననియు చెప్పినారు. మ-రా-శ్రీ పెద్దాపురం డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరు రాజరత్నముగారును మ-రా-శ్రీ రామచంద్రపురం తాలూకా తహశీల్దారుగారు, మేజిస్ట్రేటుగారు, ఆలమూరు సబు మేజిస్ట్రేటుగారును సభకు దయచేసినారు.

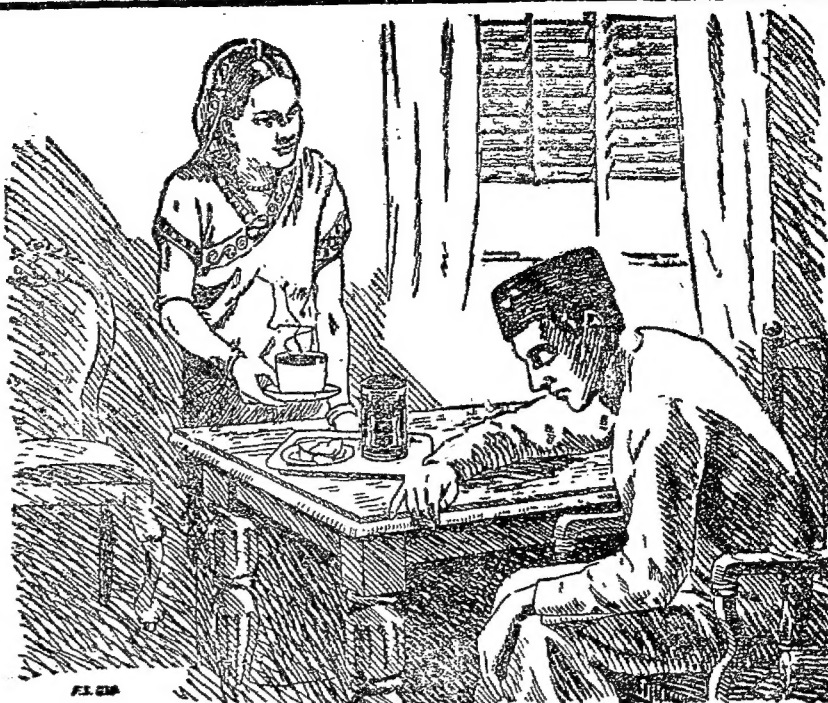
వల్లూరి సత్యనారాయణచౌదరి,
తాళిమూడి.

గుడివాడ తాలూకా కుచ్చికాయలపూడి

రెండు ఆ రెప్టులు

కుచ్చికాయలపూడి, జూలై 28:— మా గ్రామ ములో పొట్లూరి లక్ష్మీపతి చౌదరిగారి ద్వితీయ పుత్రుడు వెంకటాచార్యులు చౌదరిగారిని నిన్న ఆరెప్టుచేసి కొత్తవరం పూలను స్త్రీవసుతు తీసుకొనివెళ్లి ఆక్కడనుండి గుడివాడ సబ్ డివిజన్ తీసుకొని వెళ్లిరి. ఆక్కడ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారింపి వాలంటీరుగా చేరినందుకు ఆరు మాసములు కఠినశిక్ష రు 50 లు జరిమానా, జరిమానావిధినియెడల నెలా పదిపాను రోజులు కఠినశిక్ష అనుభవించునట్లుగా తీర్పుచెప్పిరి. యీ నెల 7 వ తారీఖున కొదారి రామచంద్రయ్య చౌదరిగారి సోదరుడు నాగభూషణం చౌదరిగారికి వాలంటీరుగా చేరినందుకు ఆరు మాసములు కఠినశిక్ష విధించి. రాజమండ్రి పంపించిరి. సభకు వాలంటీర్లు ఇద్దరు తుమర్రుణగాని డిఫెన్సుగాని పెట్టుకొన లేదు. చాల సంతోషముగా వెళ్లి నారు.

పొట్లూరి లక్ష్మీనరసయ్యచౌదరి.

"ఓవల్ టైన్" నరమల బలహీనతను తొలగించి సుఖమైన నిద్రనొసంగగలదు

మీ ధర్మ యింటికి అలసిపోయి వచ్చిన ఒకకప్పుడు చికిత్సమైన "ఓవల్ టైన్" నిచ్చి, ప్రతినిత్యము గూడ నిలులనే నిదురుచుండిన, దృఢవృత్తునిగ జేసి, యాకలిని బాపగలదు. "ఓవల్ టైన్" సులభముగ జీర్ణమై, జీర్ణకోశమునకు బలమును కలుగజేయుటతో నేయిత రాహార పదార్థములు చేయలేనంతటి పనిని చేయగలదు.

"ఓవల్ టైన్" చక్కగా పండిన బార్లీ, మిగడతో గూడిన పాలు, కోకో పదార్థముల మిశ్రమమువలన తయారుగొబడినది. బలమును కలుగజేయు నాహారపదార్థ మై, మాత్రన జీవిత బలములను వృద్ధి పొందించును. దీనినువాసనరుచ్యమైనది. మీ ధర్మకు ప్రియకర్మము— ఇటులనే మిత్రులకును, సంసారమందుండువారందరికికూడ నుండుగలదు.

"ఓవల్ టైన్" తయారు చేయబడుచున్నది సహితము చేతితో తాకబడక, ఊణకాములో పరిశుభ్రమైన కాచినపాలతో తయారు చేయనగును.

OVALTINE

మెదడును, శరములను, శరీరమును వృద్ధిచేయును. మందులమ్మువారందరిచేతను, స్ట్రోక్సులందును అమ్ముబడు చున్నది. జేమ్స్ రైట్, 8-4 కాన్ ఫోమ్, మద్రాసు. బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూనులందుగూడ గలవు. O. 7 H.

కయికలూరుతాలూకా తాడినాడ

తాడినాడ, జూలై 28:—నేను యిక్కడ కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరుగారి మకాముపందగ్గరను సహకారుల సభ జరుప బడినది. మూడు వందమంది సభికులుహాజరైరి. పెక్కుమంది పంచములు. ఈ సభయందు ఈ తాలూకా తహశీల్దారుగారు, మేజిస్ట్రేటుగారును అల్లూరి నువ్వరాజుగారు, కోమూరి నారాయణరావుగారును బందా వెంకటరత్నము గారును తేకపరిచ్చిరి. సభ జయప్రదముగా జరిగెను యన్. ఆర్. కోమూరు.

బెజవాడలో గొప్పమార్పు

బెజవాడ గ్రామములో శ్రీ కన్యకాపర మేక్యరీ వి. వి. హిందూ హైస్కూలునకు ఘండు లేనికారణముచే వృద్ధిచేయ నుద్దేశించి మి. అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు, పొట్టి న్యాయుగా రు, తమ్మన నారాయణమూర్తిగారు, ఆలపాటి కుటుంబరావు గారు, చిట్టూరి రామకృష్ణయ్యగారు వగైరా వైశ్యవ్రహ్మణులు ఆలోచించి శ్రీ కన్యకాపర మేక్యరీ అన్నధర్మసత్రం కదిటికి ఒప్పగించుకొని మూడు నెలకోజులక్రిందటనే "శ్రీ కన్యకా పర మేక్యరీ హిందూ హైస్కూలు" అను నూతనవాసుతో పరిపాలించుటకు మూల్య వృద్ధిచేయుటకు నొక సంఘము నున్న ఆ సంఘమునకు తమ్మన నారాయణమూర్తిగారిని కార్య దర్శిగాను ఏర్పరచిరి.

విజయవాడపౌరుడు.

వెన్ననపూడి (నందివాడ ఫిర్యా, గుడివాడతాలూకా)

వెన్ననపూడి, జూలై 28:—నిన్నటిదినమున మా గ్రామములో కాపనోల్లంఘనోద్యమమువలన సంభవించు కష్టములు ప్రజలకు తెలియజేయుటకు మహాజనసభ జరుపబడినది. సభకు గ్రామముగొనిరైతులు, గ్రామోద్యోగీయులు, చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులైన తుమ్మలపల్లి నందివాడ విరివాడ గ్రామాదుల ముసలు కర్షములు వగయిరా మూడు 200 మంది విచ్చేసిరి. శ్రీయుత కోల్లి వెంకటవలమయ్యగారు సభాధ్యక్షుల పహించిరి. శ్రీయుతులు నాది ఫిర్యా రివిన్యా యిక్ స్పెక్టరు రాల్ఫ్ బండి వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు ప్రతిపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు వేతాళ కృపానందంగారు డిప్రెన్డబ్ల్యు మెంబరు మందిమాల సామియేలుగారు గూడపాటి తాతయ్యగారు చుట్టి విరుద్ధమై ఆందోళములన కలుగు నష్టములనుగురించి ప్రస్తుత ము దేశములో ప్రబలియున్న అశాంతిగురించియు పారిశ్రామిక వాణిజ్యములు ఆస్పావుటవలన కలిగిన ఆపారనష్టమును గురించి యు ప్రజలకు విఫలముగాచెప్పిరి. అల్లూరి బ్రహ్మయ్యగారికుమారుడు సత్యనారాయణగారు సభలో యీ క్రింది తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. తీర్మానము ఏక గ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది. తీర్మానము:—కాపనోల్లంఘనోద్యమము కాపనబద్ధమైనది కాదనిన్ని సక్రమమైనట్టిదియు న్యాయమైనట్టిదియు కాదనిన్ని అరాజకమును అశాంతిని ప్రేరేపించునది అయియున్నందున ఈ సభవారు దానిని ఖండించుచున్నారు.

ప్రతిపాటి వెంకటసుబ్బారావు.

గుంటూరు

ప్రధానమంత్రి, డాక్టరు నుబ్యరాయ్ గారి రాక
గుంటూరు, జూలై 29:-

ప్రధానమంత్రి డాక్టరు నుబ్యరాయ్ గారు నేటి ఉదయము విల్లూరునుంచి యిచ్చెటికి విచ్చేసిరి జిల్లా బోర్డు (జిసి) డెంటుగా వ్రాసిన శ్రీ బాగర్ల మూడి కృష్ణస్వామిచౌదరిగారు స్వేచ్ఛ సునర్ద శ్రీమంత్రిగారిని ఆహ్వానించిరి. బాపట్ల తాలూకా బోర్డు (జిసి) డెంటును, అసెంబ్లీ మెంబరును ఆయన శ్రీ హిమలపాటి కృష్ణయ్యచౌదరిగారు ఎంతయో శ్రమతోసికొని మంత్రిగారికి చేయవలసిన విందులవిషయమే చాలా కుతూహలము వట్టుడల చూపుచు, చివరకు సభలుగాని, టిపార్టీలుగాని జను ప్రదముగ నేరవేర్చిరిగిరి.

జిల్లా బోర్డు భవనమును శ్రీమంత్రిగారికి సన్మానపత్రం బాంధగిరి, సదకు సన్మానసత్రము క్లుప్తముగాను అనుగుణ్యముగాను వున్నందుకు నుబ్యరాయ్ గారు చాల సంతసించిరి. మరల నుబ్యరాయ్ గారిని మంత్రివరములోనుండుటకు కోరికతో రికపు వారు మిగుల సంతసించిరి. తాము యిదివరకు కవున్ సీట్ లో ప్రవేశ పట్టి పాఠ్యముచేసిన లోకల్ బోర్డు ఆఫ్ ఫస్ట్ అండ్ సెకండ్ డిగ్రీ, జయప్రదముగా లోకల్ బోర్డులకు పరిపాలించుటకు తగిన అవకాశము భగవంతుడు తనకు కలుగజేయునుగాక యని జిల్లా బోర్డు మెంబర్లు తాము యిచ్చిన ప్రతికర్షకా కోరిరి. న్యాయవాదులు, మిమర్ లిజ, జిల్లా అధికారులు మొదల యివారందరూగూడ విచ్చేసిరి. సాయంకాలము టిపార్టీ జను ప్రదముగా జరిగినది.

చింతలపూడి రామారావు

గుంటూరు కాలేజీ

ఈ పురమున గత రెండువారములనుండి పిక్టింగు జరుగు నని వదంతులు పుట్టినవి. కాని అటువంటి మహోత్సవమైన కార్యము యిక్కడ జరుగదయ్యె ఒకవేళ జరిగినట్టికి యిచ్చెటి కాలేజీ విద్యార్థులలో ఆవట్టుదలకాని ఆవుతానాముకాని లేదనియు తాన అట్టి పిక్టింగు జయప్రదముగా కాబాలవని ప్రజలలోను విద్యార్థులలోను పుద్దేశ్యము ప్రబలియున్నది. కాని తేని ఆదివారములు గడచిపోయి వి. ఆంధ్రదేశమునకు తన యావచ్చుకొని భారవోసి, ప్రజలయొక్క తేములే తనదిగా భావించి పరివ్రతామతిజలను మన సాంఘిక దురాచారముల వల్ల కలిగే ప్రపంచరకములనుండి రక్షించిన, కుగ్రు దొరసానిగా కీర్తి కేసులగుటవల్ల సామవారంనాడు సెలవు అనుభవించితిమి. ఈనాడే యిద్దరు స్త్రీ నాలంటిద్దరు కాలేజీ కేటువద్ద పిక్టింగుచేయుటకు వచ్చిరి.

స్త్రీలు పిక్టింగు మొదలు పెట్టలేదు. కాలేజీకి విద్యార్థులు యింతకు వచ్చుచునే యుండిరి. ఆ స్త్రీలు నిద్దరిని పోలీసువారు మోటారులో ఎక్కించుకొనిరి ఇది ఒక విద్యార్థి చూచి ఆ ఆంధ్రమాతల దురస్థులకై విచారపడుచూ దగ్గరనున్న విద్యార్థుల కొంతమందిని పిలిచెను. ఇంతలో కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు వచ్చిరి. ఈ విద్యార్థులందరూ ముహూరు 50 వుండి గేటు దగ్గరకు రాగానే విద్యార్థులమీద 144 సెక్షను ప్రయోగింపబడినది. వారి ఆర్డరు రాగానే పోలీసులు విద్యార్థులమీద లాటిలతో పడిరి. గేటువద్ద వింజమూరి వర్గ సారథిగారు నిల్చుని వున్నారు. వారిని నీవు గాంధీకిజై అం కేకలు వేసివావు. అని నలుగురు పోలీసులు లాటిలతో కొట్టి కాలలో వేసికొనిరి. ఇద్దరు విద్యార్థులను కొట్టి తీసికొనిపోయిరి. ఇంతలో యిద్దరు విద్యార్థులు కాలేజీకి నచ్చుచుండ వారిని దారిలోనే అరెస్టుచేసిరి. ఒక విద్యార్థి కాలేజీనుంచి యింటికిపోవుదామని వెళ్లుచుండ కాలేజీనుంచి వెళ్లి పోవుడని పోలీసువారు ఆతనిని పట్టుకొని తీసికొనివెళ్లిరి. మరి 15 నిమిషములకు రిజర్వు పోలీసుదళము ఒకటిరెండు వచ్చి 5 గజములకొకరు చొప్పున కాలేజీకొద్దు పొడుగునా నిల్చుండిరి. విద్యార్థుల రెవ్వరిని బయటకు పోనియ్యటం లేదు. రెక్కర్డు క్లాసులలో కూర్చునియున్నారు. 5 నిమిషములలో కాలేజీలో ఒక విద్యార్థి మందునకైన లేడకదా.

"మొరవారి".

తెనాలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈక్రిందివారిని తెనాలి డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు వారు విచారణచేసిరి. 6 మాసములు కఠిన శిక్షను విధించిరి.

- (1) డేబ్రోలు సూర్యనారాయణ గుప్త
- (2) ఈ వెంకటప్పయ్య గుప్త
- (3) బొంబు కృష్ణయ్యచౌదరి
- (1) 2, 3 పేరకలపూడి
- (4) 4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

మచిలీపట్నం సబార్డినేటు

జడ్జి కోర్టులో

I. P. 12/30

పిటిషనరు } అట్టూరి హరిచంద్రామూర్తి
(డెబ్బరు) } మరియు
రెస్పాండెంట్ } పర్వతనేని భూషయ్య వగైరాలు
(రెస్పాండెంట్) } వైన నమోదు చేయబడిన పిటిషనరు 9-7-30 తారీఖున యాకోర్టులో యిక్ సాల్వేంటుగ డిక్లరు చేయబడ్డ పిటిషన్ దాఖలు చేశాడని. అఫిడవిట్ రిఫరరుకు యింటిమురికివరకు యేర్పాటు చేయడమైనది ది 15-8-30 సెల్ తారీఖున పీరింగు వాయిదా అయివున్నది. క్రెడిట్లు సదరు లేడికి కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణ ఉన్నయెడల తెలియపర్చుకొనవలెను.

సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.

గృహలక్ష్మి

స్త్రీల సచిత్రమాన సాలుచందా రు. 4.
పత్రిక విడిపత్రిక అ. 6.
ఆగస్టునెల 1930 స్త్రీలవ్యాసము.

కారదేశాలు—స్త్రీమతి క. వరలక్ష్మమ్మగారు
చిన్నచూపు—స్త్రీమతి బాంకిపుర పోలీస్ థానా
అరణ—స్త్రీమతి కొలచిన జగదీశ్వరమ్మగారు
ప్రణయభయ—స్త్రీమతి దేవులపల్లి సత్యమ్మగారు
విదాకులచట్టము—
స్త్రీమతి మాగంటి శకుంతల దేవిగారు
స్త్రీమతి మున్ను లక్ష్మీదేవిగారు
స్త్రీమతి పాలడుగు సమద్రాణిదేవిగారు
స్త్రీమతి కొర్రపాటి వెంకటేశ్వరమ్మగారు
స్త్రీమతి సత్యబాబు మణిబాబుగారు
స్త్రీలకట్టి విద్యుత్ సరము—స్త్రీమతి ఎన్. రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు
చిన్నకృష్ణ—స్త్రీమతి పాండ్రాగి కృష్ణ వేణమ్మగారు
దశావతారములు—స్త్రీమతి ప్లా నావతి రత్నమ్మగారు
స్త్రీమతి దామెల్లకలకలరత్నమ్మగారు—
స్త్రీమతి పు వర్తి కమలావతిగారు
సోజినీదేవి—స్త్రీమతి వోలేటి నిత్యకల్యాణమ్మగారు
కళినతపముల గారు నిక్కంబు ముక్తి—
స్త్రీమతి ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మగారు
గృహకు: స్త్రీ—స్త్రీమతి పశుచూర భువనేశ్వరిగారు
బాలవిజ్ఞానశాఖ:—స్త్రీమతి మొగసాటి లక్ష్మీదేవిగారు
స్త్రీమతి డి. సీతాబాయిగారు
స్త్రీమతి కామరాజు మణిబాబుగారు
స్త్రీమతి జమ్మి సీతాబాయిగారు
స్త్రీమతి సమయమంత్రి రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు
జోలపాట—స్త్రీమతి ఆదంబ సత్యవత్సమ్మగారు:—చింత
లోకము. ఆలోచన, పుష్పయము, గ్రంథమర్పన, యితర వ్యాసములు, త్రివర్ణపటములు గలవు

'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయము

కలాలపేట 752, ఎగూరు, మద్రాసు.

Local Agents: Madras News Agency, Mount Road.

బందరు సబార్డినేటుకోర్టులో

I. P. 19/29.

పిటిషనరు:—కూరాడ కుటుంబరావు.
మరియు
రెస్పాండెంట్లు (క్రెడిటర్లు):—కంటేటి శేషావతారం వగైరాలు.
వైన నమోదుచేయబడిన పిటిషనరు 9-7-30 తారీఖున యిక్ సాల్వేంటుగ డిక్లరు చేయబడ్డ పిటిషన్ దాఖలు చేశాడని. అఫిడవిట్ రిఫరరుకు రిఫరరుకు యేర్పాటు చేయడమైనది క్రెడిట్లు రుణప్రకారం రిఫరరుకు యెడల రుణపుపర్చుకొనవలెను.

సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.

యేలేశ్వరము

28-7-30 తేదీని పెద్దాపురం తాలూకా యేలేశ్వరం గ్రామంలో మార్కెట్టులో ఒక బహిరంగసభ జరిగినది. ఆసభకు కాకినాడ వాస్తవ్యులు భారత భీమాకంపెనీ యేజెంట్లు అయిన మ-రా-శ్రీ సరబాదా శేషగిరిరావుగారు అగ్రాసనాధిపతిగా యెమ్మకొనబడిరి. సుమారు 2000 మంది సమీప గ్రామములనుండి యరుదెంచిరి. అందు యేలేశ్వరం వాస్తవ్యులు మ-రా-శ్రీ గంగాధరభట్ల సత్యమ్మ గాయణగారు, కొత్త పల్ల య్యగారు ప్రతిపాడు కాపురములు, దేవులపల్లి వెంకయ్యగారు మిక్కిలి సమగ్రతతో విశ్రులముగాను చక్కగాను ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువలన యాహిందూదేశమునకు గలిగిన మేలున్న ప్రస్తుతపు దేశవిప్లవమునకు కారణమగు సహాయనిరాకరణోద్యమమువలన నష్టములన్నీ కాపనోల్లంఘనమువలన చిక్కులన్నీ విశదీకరించిరి

ఈ సహాయనిరాకరణోద్యమము త్వరలో విరమించుటకు తగు ప్రచారము జేయవలెననిన్నీ అక్టోబరులో జరిగిన యెమ్మకొండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సుకు దేశనాయకులు వెళ్లవలెనన్నీ హిందూదేశములకు యెమ్మకొండు రాజకీయసౌకర్యములు అసభ్యులందు యిచ్చుటకు అధికారులకు మంచిబుద్ధి కలుగజేయుటకయి పరమేశ్వర డాక్టరహిందూ గాకియని ప్రార్థించుటకును తిర్మానించుచు సభ మిక్కిలి జయప్రదముగా ముగింపుజేయబడినది.

వాగు కామేశ్వరరావు,
సెక్రటరీ, సీపిల్స్ పార్టీ కమిటీ.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 13 OF 30

పిటిషనరు, ఇన్ సాల్వేంటు: నిమ్మకొండ నాగేశ్వరము.
మరియు

క్రెడిటర్లు, రెస్పాండెంట్లు:—ధూళిపాళ సత్యనారాయణ వగైరాలు
వైన నమోదుచేయబడిన పిటిషనరు 10-7-30 యాకోర్టులో, ఇన్ సాల్వేంటుగ డిక్లరు చేయబడ్డ పిటిషన్ దాఖలు చేశాడని. అఫిడవిట్ రిఫరరుకు, యింటిమురికివరకు యేర్పాటు చేయడమయినది. సదరు పిటిషను ది 11-8-30 తేదీనాటికి వాయిదా వేయబడినది. క్రెడిట్లు ఆక్షేపణలన్నీ యెడల సదరు లేడికి కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలను తెలియపర్చుకొనవలెను.

సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 20/29

పిటిషనరు క్రెడిటరు:—శ్రీరాధాకృష్ణ రైసు మిల్లు కంట్రాక్టర్లు కంపెనీవారు మేనేజరు కొల్లిపర శ్రీరాములు.

రెస్పాండెంట్లు ఇన్ సాల్వేంటు:—
1. పొట్లూరి రంగయ్య 2. డిబో వీర రాఘవయ్య.
వైన నమోదు చేయబడిన రెస్పాండెంట్లు యిక్ సాల్వేంటుగ ది 5-7-30 లు తారీఖున డిక్లరు చేయబడ్డ పిటిషన్ దాఖలు 1 సంవత్సరము. అఫిడవిట్ రిఫరరుకు రిఫరరుకు యేర్పాటు చేయడమయినది క్రెడిట్లు రుణప్రకారం రిఫరరుకు యెడల రుణపుపర్చుకొనవలెను.

సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 6/30

పిటిషనరు (డెబ్బరు) } అమ్మకులి రామమూర్తి
మరియు
క్రెడిటర్లు (రెస్పాండెంట్లు) } అమ్మమిల్ల రామరావు వగైరాలు
ఇక్ సాల్వేంటు అమ్మకొండు 30 ప్రకారం వైన నమోదు చేయబడిన పిటిషనరు యిక్ సాల్వేంటుగ డిక్లరు చేయబడ్డ పిటిషన్ దాఖలు అరు నెలలు. కృష్ణాజిల్లా అఫిడవిట్ రిఫరరు గాని రిఫరరుకు యేర్పాటు చేయడమయినది. క్రెడిట్లు బాకీలకు రుణప్రకారం రిఫరరుకు యెడల రుణపుపర్చుకొనవలెను.

సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.